СЬПІВАНИК УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

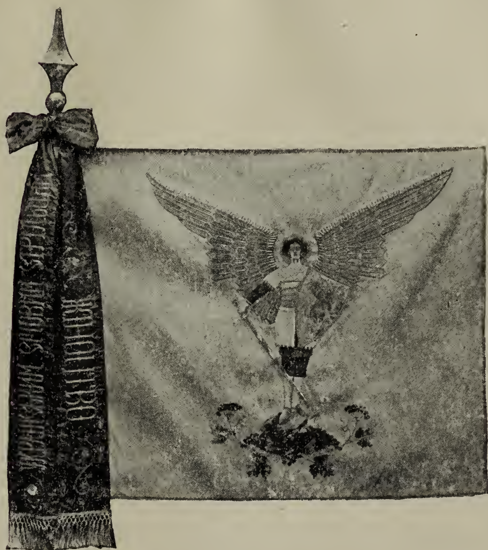
ВІДЕНЬ 1918.

Заходом „Артистичної Горстки“.
Накладом „Центральної Управи Українських Січових Стрільців“.

НЕ ПЛАЧЕМ А МЕЧЕМ!

ОЕИ.

УСС

1. Ще не вмерла Україна.

Величаво.

М. Вербицький.
П. Чубинський, С. Данилович.

Ще не вмерла Украї на і слава і во——ля
Ще нам бра-тя мо-ло-ді-ї у-сьміхнеться до-ля.
Згинуть на-ші во-роженьки, як роса на сонці,
За-пану-єм і ми братя у своїй сто рон——ці,
Ду-шу ті-ло ми поло-жим за нашу свобо——ду,
І покажем що ми бра-тя козацько-го ро-ду!

1. Ще не вмерла Україна, і слава, і воля,
Ще нам, братя молодії, усміхнеть ся доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонції,
Запануєм і ми, братя, у своїй сторонції.

Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, братя, козацького роду.

2. Станем, братя, в бій крівавий від Сяну до Дону,
Вріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеть ся, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

Душу, тіло ми положим . . .

3. А завзятє, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волї в Українї пісонька розляже.
За Карпати відобєть ся, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.
Душу, тїло ми положим . . .

2. Не пора, не пора.

Величаво. Ходою.

Д. Січинський.
І. Франко.

Не по-ра, не по-ра, не по-ра,— Моска-

ле-вий Ля-хо-ви слу-жить.— До-вер-

ши-лась У-кра-ї-ни кривда стара, нам по-

ра для У-кра-ї-ни жить.—

1. Не пора, не пора, не пора
Москалеви й Ляхови служить!
Довершилась України кривда стара, —
Нам пора для України жить!

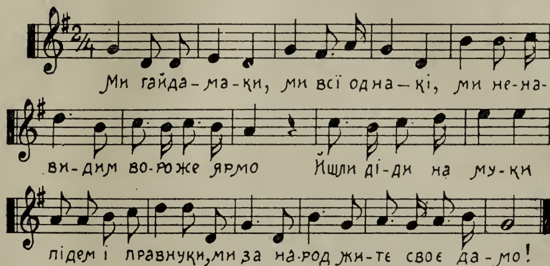
2. Не пора, не пора, не пора
За иевигласків лить свою кров
І любити царя, що наш люд обдира, —
Для України наша любов.

3. Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!
Най пропаде незгоди проклята мара!
Під Украйни єднаймось прапор!

4. Бо пора се великая єсть:
У завзятій, важкій, боротьбі
Ми поляжем, щоб волю і славу і честь,
Рідний краю, здобути тобі.

3. Ми гайдамаки.

Ходою. О. Маковей.

1. Ми гайдамаки, ми всї однакі,
Ми ненавидим вороже ярмо;
Йшли діди на муки, підуть і правнуки,
Ми за народ житє своє дамо.

2. Не тїш ся, враже! сотня поляже,
Тисяч натомісць стане до борби.
За чорну зневагу складали присягу
Вести борбу поневолені раби.

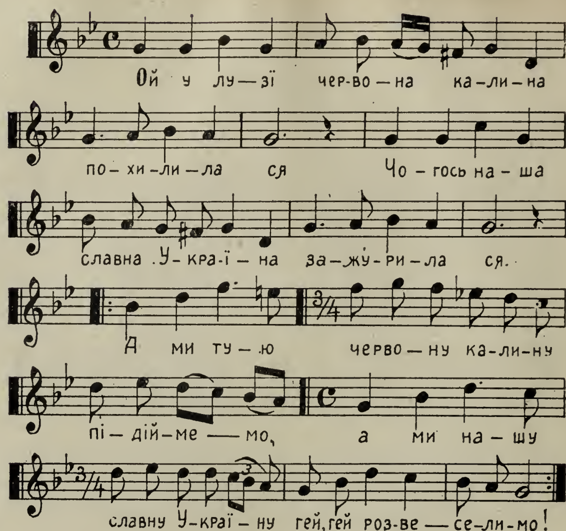
3. Наша присяга: Бог, честь, відвага,
Воля Вкраїни, кривджених добро.
Ними ся клянемо, пок живі будемо,
Ломить, палить кайдани і ярмо!

4. Пірвем кайдани, які тирани
Кріпше і кріпше сковують що дня,
Бо ми гайдамаки, як один, однакі,
Не боїмось куль, ножів нї огня.

4. Ой, у лузї червона калина.

Ходою.

Народна.
С. Чарнецький.

1. Ой, у лузї червона калина похилила ся,
Чогось наша славна Україна зажурила ся.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей! розвеселимо!

2. Машерують наші добровольцї у крівавий тан,
Визволяти наших Українцїв з московських кайдан.
А ми наших братів-Українцїв визволимо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей! розвеселимо!

3. Гей, у полї ярої пшенички золотистий лан,
Розпочали Стрільцї Українські з Москалями тан!
А ми тую ярую пшеничку ізберемо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей! розвеселимо!

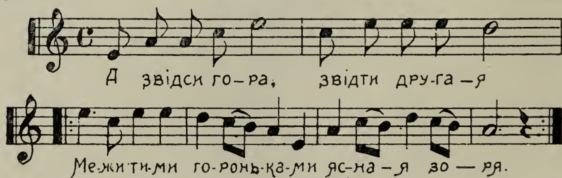
4. Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні Січових Стрільців,
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей! розвеселимо!

5. А звідси гора.

Мірно. Народна.

1. А звідси гора, звідти другая,
Межи тими гороньками ясная зоря.

2. Я собі гадав, що зоря зійшла,
А то моя дівчинонька по воду вийшла.

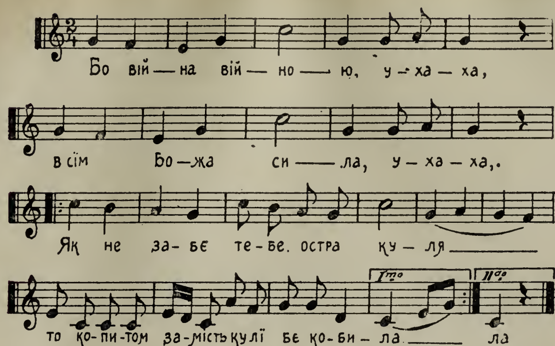
3. А я за нею, як за зорею,
Полем, полем сивим конем аж до Дунаю.

4. „Дівчино моя, напій ми коня.“
„Не напою, бо ся бою, бо ще не твоя.“

5. „Як буду твоя, напою ти два
З студеної керниченьки, з нового ведра.“

6. Бо війна війною.

Мірно. Обозова пісня. Л. Лепкий.

1. Бо війна війною,
В всїм є Божа сила;
Як не забє тебе гостра куля,
То копитом замісць кулї вбє кобила.

2. Або не дай, Боже,
Як заснеш на возї,
Злетиш, впадеш, впадеш тай забєш ся,
Впадеш з воза тай забєш ся на дорозї.

3. А що ще найгірше,
Прийдесь погибати,
Бо не можна собі тої ради
І з жінками і з дївками ради дати,

4. Кажуть: Прийди, стрільчику,
Дам масла, сметани,
Прийди, прийди мене потїшати,
Як лиш ясне сонце згасне, ніч настане.

5. Ой, так то в обозї
Вік свій коротаєш;
Куди підеш, бідні молодиці,
Молодиці і вдовиці потїшаєш.

6. Попереду Цяпка,
Під ним кінь дрімає,
А як гляне, в дівчат серце вяне,
А як гляне, серце вяне, страх збирає.

7. Попереду Цяпка
В мапу поглядає,
Чи далеко славна наша кадра,
Чи далеко славна кадра, всїх питає.

8. А позаду сотник
Руками махає,
Чи далеко славний город Київ,
Чи далеко город Київ, всїх питає.

9. Ой, нема тут, сотнику,
Ой, нема тут ладу,
Раз ідемо просто на Вкраїну,
Раз ідемо на Вкраїну, раз до заду.

МУКАЧІВСЬКИЙ ЗАМОК · КІШ У.С.С. 1915.

7. Бють літаври гучні.

Мірно, а рішучо.

Т. Ярославенко
В. Пачовський.

f

Бють лі-тав ри гучні я – сні сурми гремлять, і – де

Січ гра-ють пол — ки як мо — ре. Буньчу-

decresc.

ки під-ня-лись, хо — ру — гви ша – мо -тять че-рез

го — ри і до — ли і бо — ри. Січ і-

mf

cresc.

де! Січ і-де! Січ і — де! Стяг не-се. У – кра-

ї — на встає, У – кра – ї – на гу-де, У – кра-

f

ї – на клеко — че як мо — ре! Січ і- мо-ре!

1. 2.

1. Бють літаври гучні, ясні сурми гремлять,
Іде Січ, грають полки, як море,
Бунчуки піднялись, хоругви шамотять
Через гори і доли і бори!

Січ іде, Січ іде, Січ іде, стяг несе,
Україна встає, Україна гуде,
Україна клекоче, як море!

2. Довбуш трубить з верхів: зруйнував цар нам Січ,
Ми втекли в сині гори з трубою...
Двіста літ спали ми, — стрепенула ся ніч,
Ми зірвались і трубим: до бою!

Січ іде, Січ іде, Січ іде, стяг несе . . .

3. В нашій Січи давні Запорожці встають,
Голос труб кличе: в лави ставати!
Ми стаєм, в бій ідем, перші стріли гудуть,
Заревуть в Україні гармати!

Січ іде, Січ іде, Січ іде, стяг несе . . .

4. На нас дивлять ся всі: наш Хмельницький Богдан,
Дорошенко, Мазепа, Виговський,
Всі гетьмани за нас, всі кріваві від ран,
Гей, Ляхи, і ти, царю московський!

Січ іде, Січ іде, Січ іде, стяг несе . . .

ЛАВРА

8. Верховино.

Повільно. Микола Устиянович.

Верхови но сьвітку ти наш, гей, як у те-бе тут
ми-ло. Як іг-ри від пли-ве тут час,
свобідно, шумно, ве-се-ло. Ой не-ма то
кра-ю кра-ю, над ту верхо-ви-ну,
ко-би ми лиш по-гу-ля-ти хоч од-ну го-
ди-ну. Ой не-ма то кра-ю кра-ю
над ту верхо-ви-ну, ко-би ми лиш
по-гу-ля-ти хоч од-ну го-ди-ну.

1. Верховино, світку ти наш!
Гей, як у тебе так мило!
Як ігри від, пливе тут час,
Свобідно, шумно, весело.

Пане брате товаришу, ой, пара з нас пара!
Як пристанемо до Січи, буде панам вара!

2. З верха на верх, а з бору в бір
З легкою в серцю думкою,

В чересї кріс, в руках топір,
Буяє леґінь тобою.

Тече вода зпід города попри нашу хату,
Підем завтра, пане брате, на січове свято.

3. Ей, що ми там Поділя край!
Нам полонина Поділє,
А бори — степ, ялиця — май,
А звіря голос — весїлє!

Ой, дївчино, дївчинонько, не запишнюй губи,
Як січову ленту вберу, то мене полюбиш.

4. Не вабить нас баришів лесть,
Коби лиш порох та цївка,
У Бога світ, у людий честь,
Та овець турма, сопівка.

Пане брате осавуле, постав нас до звіту,
Піде слава козацькая по цїлому світу.

5. Та коби пирс хребет із від
І медвідь шибнув лїсами,
Завіяв юг, заграв Бескид,
Черемош гукнув скалами.

Ой, ти батьку отамане, піднеси булаву,
Щоби стали козаченьки у одную лаву.

6. То ми то час, то ми то піснь,
Молодче, нуже в простори!
Овечцї сплав з кучерей плїснь
І далї, далї на гори!

Ой, затруби, сурмаченьку, в сурму голосненько,
Най зрадуєсь засмучене козацьке серденько.

7. Лїтом цїлим, чи ніч, чи день,
Хлопцї гуляють там наші;
Свобідна там вода, огень,
Доволї лїса і паші.

Шумить вітер в Чорногорі лїсами, лїсами,
Як пристанемо до Сїчи, станем козаками.

8. Там пан не клав ланцюгом меж,
Ворог не станув стопою:
Буйная там землї одеж,
Плекана пісень росою.

Ой, у лїсї гриби, гриби, у лузї підпеньки,
А у Січи дівчатонька самі румяненькі.

9. Там то бренить трембіти звук,
Щебече любо сопівка,
А як звіря завиє гук,
В челюсти плюне му цївка.

Ой, ти в Січи, дівчинонько, такась ми миленька,
Як у лїтї при роботї вода студененька.

Як у лїтї при роботї води ся напити,
Так з тобою постояти тай поговорити. —

9. Вже більше літ двісті.

Повільно. **Народна.**

Вже більше літ двісті, як ко-зак вне-во-лі,
понад Дніпром ходить. викликує до-лї energico Гей, вийди. вийди
із води, Визволь мене сер—денько із бі-ди

1. Вже більше літ двісті, як козак в неволї,
Понад Дніпром ходить, викликує долї:
„Гей, вийди, вийди із води,]
Визволь мене, серденько, із біди.“

2. Не вийду, козаче, не вийду, соколе,
Хоть радаб, не вийду, бо сама в неволи:
Гей, у неволї, у ярмі,
Під московським караулом, у тюрмі.

3. Мене, молодую, козацькую долю,
Запродали в тяжку московську неволю:
Гей, у неволю, в кайдани,
Нерозумний ти, гетьмане Богдане.

4. Із ратищ козацьких серпи поробили,
А списи, шаблюки в коси поломили:
Деж наші конї, соколи,
Самі козаченьки, як орли?

5. Конї наші в плузї, а козак за плугом,
Мужик, виглядає за широким лугом:
Гей ти, козаче, покинь плуг
Тай на коня і на волю в Луг!

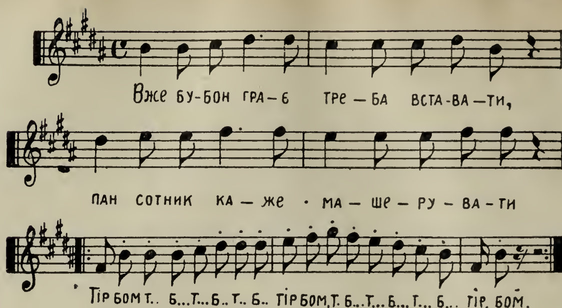

ІГОР
914

ВОЛОДИМИР
ВЕЛИКИЙ.
1014

МОНОМАХ
1114

10. Вже бубон грає.

Ходою. С. Воробкевич.

1. Вже бубон грає, треба вставати,
Пан сотник каже машерувати.

Тірбом, тірбом, тірбом, тірбом,
Тірбом, тірбом, тірбом, тірбом!

2. Бувай здорова, мила Вкраїно,
Не плач за мною, моя дівчино.

Тірбом, тірбом . . .

3. Черѐз річеньку, через болото
Подай рученьку, моє золото.

Тірбом, тірбом . . .

4. Через річеньку через биструю,
Подай рученьку, най поцілую.

Тірбом, тірбом . . .

5. Не час журитись, не час ридати,
Прийшла вже хвиля в бій виступати.

Тірбом, тірбом . . .

6. Свиснули кулї, гукли гармати,
Ой, Стрільцї, час нам слави добувати.

Тірбом, тірбом . . .

11. Взяв би я бандуру.

Вальсове темпо. Віра Лебедова.

Взяв би я — бан — ду — ру на — стро-
їв за — грав. — що — би го — лос пі-
сні до не — бес лу — нав — ни — ва-
ми во — да — ми по над лу-гів цьвіт,
гей ле-ті — лаб пі — сня у да-лекий сьвіт.

1. Взяв би я бандуру, настроїв, заграв,
Щоби голос пісні до небес лунав,
Нивами, водами, понад лугів цвіт,
Гей, летілаб пісня у далекий світ.

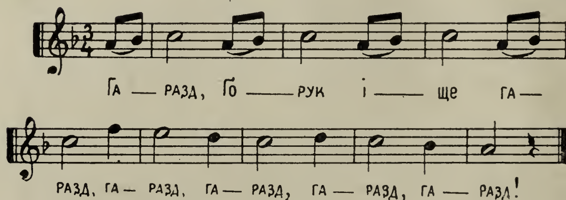
2. Линула би пісня, мрій моїх дитя,
Між зневіру внеслаб новий клич життя,
До борби кріпилаб за добро, красу,
За бездольний нарід, за справу святу.

3. Линула би пісня, гей той цвіт вишень,
Солодка, як мрія, палка, як огень,
А деб не торкнулась крайчиком крилець,
Там спливалаб радість до сумних сердець.

12. Гаразд, Ґорук!

Жваво. Семенови Ґорукови. Стрілецька.

1. Гаразд, Ґорук, іще гаразд!
Гаразд, гаразд, гаразд, гаразд!

2. Ґорук веде свої ряди,
За Москалем йде до води.

3. Москаль заздрів, що йде Ґорук,
Від Стрипи втіче, як зайчук.

4. Ножі, набої, кріс згубир,
Ґорук його за карк імив.

5. Гаразд, Ґорук, іще гаразд!
Гаразл, гаразд, гаразд, гаразд!

13. Гей, видно село.

Ходою. Л. Лепкий.

Гей видно се-ло — ши-ро-ке се-
ло під го-ро — ю. Гей там і-дуть стрільці
сі-чо-ві-ї стрільці до бо — ю.
і-де, і-де військо — крізь ши-ро-ке по-ле,
хлопціж бо то хлопці — як со-ко-ли. Ха,
ха, ха, ха, ха. ха. ха. ха, ха, ха, Гей!
Дівчи-но, рибчи-но, чор-но-бривко моя,
вийди, вийди. вийди, вийди чим боршій до вікна
Хлопціж бо то хлопці — як со-ко-ли!

1. Гей, видно село, широке село під горою.
Гей, там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою:
Іде — іде військо крізь широке поле,
Хлопці бо то, хлопці, як соколи!

Ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, гей!
Дівчино, рибчино, чорнобривко моя,

Вийди, вийди, вийди, вийди чим боржій до вікна,
Хлопціж бо то, хлопці, як соколи!

2. Гей, видно село, широке село під горою.
Гей, там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою:
Попереду їдуть старші отамани,
Хто охоту має, най йде з нами!

Ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, гей!
Дївчино, рибчино, чорнобривко моя,
Вийди, вийди, вийди, вийди чим боржій до вікна,
Хто охоту має, най йде з нами!

3. Гей, видно село, широке село під горою.
Гей, там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою.
А хто піде з нами, буде славу мати.
Ми йдем за Вкраїну воювати!

Ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, гей!
Дївчино, рибчино, чорнобривко моя,
Вийди, вийди, вийди, вийди чим боржій до вікна,
Ми йдем за Вкраїну воювати!

ДНІПРО КОЛО КИЄВА
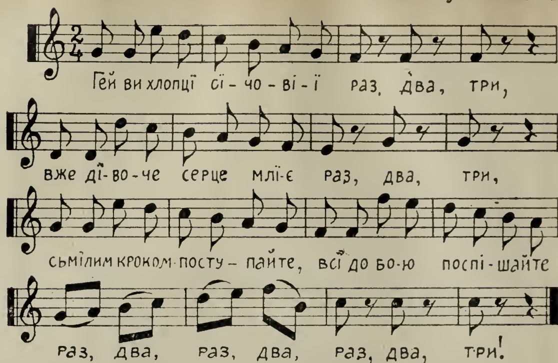

Князь Святослав. Володів 960—972.

14. Гей, ви хлопці січовії.

Ходою.

Угорська мельодия
Сотник К. Ґутковський 1914.

1. Гей, ви хлопці січовії, раз, два, три!
Вже вороже серце мліє, раз, два, три!
На ніщо ми не зважаймо,
Лиш наперед поступаймо.
Раз, два — раз, два — раз, два, три!

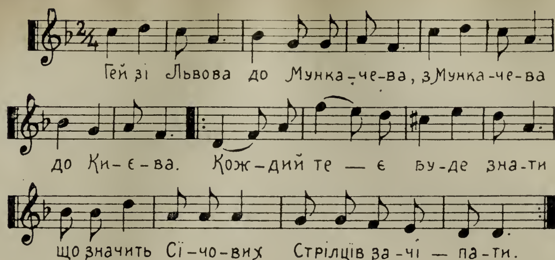
2. Попереду сотник їде, раз, два, три!
Він до пекла з нами піде, раз, два, три!
Бо він хлопець, як сметана,
Має ранґу капітана.
Раз, два — раз, два — раз, два, три!

3. Перший четар, як та змія, раз, два, три!
Звуть го хлопці Гамалія, раз, два, три!
Другий четар, як дитина,
В нього личко, як малина.
Раз, два — раз, два — раз, два, три!

4. Третій четар-хлопець гідний, раз, два, три!
Любить нас, як батько рідний, раз, два, три!
А четвертий, не казати,
Любить нас, як рідна мати.
Раз, два — раз, два — раз, два, три!

15. Гей, зі Львова до Мукачева.

Ходою. **Стрілецька.**

1. Гей, зі Львова до Мукачева,
   З Мукачева до Киïва, —

   Кождий буде памятати,
   Що не мож Украïнських Стрільців зачіпати.

2. На далекій скрізь чужині
   І на славній Украïні, —

   Кождий буде . . .

3. На Маківці, чи на Липі,
   Над Дністром, чи вже на Стрипі, —

   Кождий буде . . .

4. Як Москаль нас нападає,
   То розбитий все вертає, —

   Кождий буде . . .

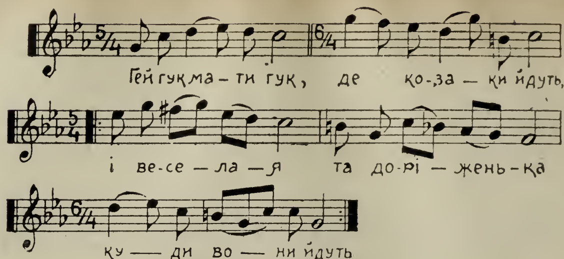
5. Клич, що знає наша лава:
   Є украïнська держава, —

   Кождий буде . . .

16. Гей, гук, мати, гук.

Повільно. Народна.

1. Гей, гук, мати, гук,
Де козаки йдуть,
І веселая та доріженька,
Куди вони йдуть.

2. Куди вони йдуть,
Там бори гудуть,
Поперед себе ворожу силу
Облавою пруть.

3. Збирались вони
Під рясні дуби;
Тай не чекають на отамана
На раду собі.

4. Отаман іде,
Як голуб, гуде,
А під білою та березою
Головку кладе.

5. Отамане наш,
Не дбаєш за нас,
Ось і бач, наше товариство,
Як розгардіяш.

6. Глянь, отамане,
Вже день настає,

Ужеж наше та товариство
Коней сїдлає.

7. Нехай сїдлають,
Бог помагає,
Та вже щось мою та головоньку
Хмель розбирає.

8. Помруж я, помру,
Не нажив слави,
Бо немає менї далї бути
Батьком над вами.

17. Гей, за морем за широким.

З огнем.

С. Людкевич.
О. Грицай.

Гей за морем за ши — ро — ким ра-зом нас судьба зве-ла край да — ле — кий на чу — жи — ні чам за віт-чи-ну да — ла. А — ле ми гетьманські ді — ти тямим предків ко — за — ків. По над мо — ре над ши — ро — ке кличем до своїх бра-тів. Як прийдет ся ста-ти ра — зом, мив У-кра-ї — ну пі — дем. Бо для Не-ї лиш на сьві-ті Для У-кра-ї — ни жи — вем!

1. Гей, за морем за широким
Разом нас судьба звела,
Край далекий на чужині
Нам за вітчину дала;

Але ми, гетьманьскі діти,
Тямим предків козаків!
Понад море над широке
Кличем до своїх братів:

Як прийдеть ся стати разом,
Ми в Україну підем,
Бо для неї ми на світі,
Для України живем.

2. Хоч за морем ми далеко,
В нас український є дух!
Горду мрію він лелїє,
Над козацький лине луг!
Там престол нам заяснїє,
Встануть наші королї,
Ще добудемо ми слави,
Як у бій підемо всї.

Як прийдеть ся . . .

3. Ми Українцї до скону,
В нас є сила козаків!
Не розлучать нас нї море,
Нї межі чужих країв!
Сонце всюди нам принесе
Подих нашої землї!
Клич її ми все почуєм
І за морем в чужинї.

Як прийдеть ся . . .

18. Гей, наступаєм ми, Стрільці.

Ходою. Т. Ярославенко. Стрілецькі слова.

Гей насту-па-єм ми стрілці, че-рез го-ри, рі-ки, бо-ри, впо-пе-рек піль на ма-нівці на-сту-па-єм ми стрілці. Гей всіх ра-зом зби-раймо, си-лу на-шу єднай-мо гей, гей, дальше враз, на У-кра-ї-ни гаразд!

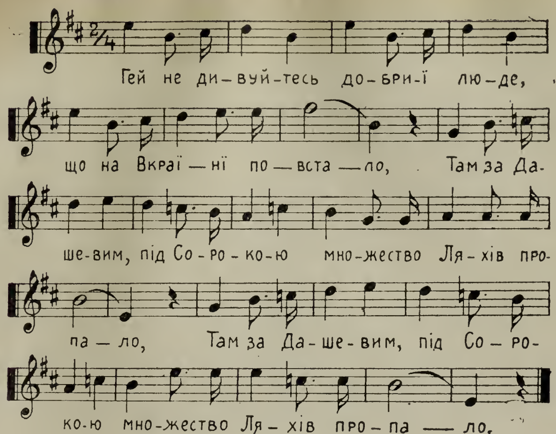
1. Гей, наступаєм ми, Стрільці,
Через гори, ріки, бори,
Впоперек піль на манівці,
Наступаєм ми, Стрільці.
Гей, всіх разом збираймо,
Силу нашу єднаймо,
Гей, гей, дальше враз,
На України гаразд!

2. Нас не злякає ворожня,
Проти крісів і шрапнелїв,
В крузї ґранатного огня
Україна нам одна.
Гей, всіх разом . . .

3. Гей, запорожський в нас звичай,
За Вкраїну до загину
Спільно працюй, борись, вмирай,
Най засяє щастєм край!
Гей, всіх разом . . .

19. Гей, не дивуйтесь, добрії люди.

Ходою. Народна.

1. Гей, не дивуйтесь, добрії люде,
Що на Вкраїні повстало!
Там за Дашевом під Сорокою
Множество Ляхів пропало.

2. Гей, Перебийніс просить немного,
Сімсот козаків з собою, —
Рубає мечем голови з плечей,
А решту топить водою.

3. Ой, пийте, Ляхи, води-калюжі,
Води болотянії;
А що пивали на тій Вкраїні
Вина та меди ситнії...

4. Дивують панки, вражії синки,
А що козаки вживають,
Вживають вони щуку рибаху,
Ще й саламаху з водою.

5. Ой, чи бач, Ляшє, що наш Хмельницький
На жовтім піску відбив ся?
Од нас, козаки, од нас, юнаки,
Ніодин Ляшок не вкрив ся.

6. Ой, чи бач, Ляше, як козак пляше
На сивім коні горою!
З мушкетом стане, аж серце вяне,
А Лях од жаху вмирає.

7. Ой, чи бач, Ляше, що по Случ наше,
По Костяную могилу,
Як не схотїли, забунтували
Та й утеряли Вкраїну.

8. Ой, та зависли Ляшки, зависли,
Як чорна хмара на Вислї;
Не попустимо Ляхів із Польщі,
Поки лиш нашої жизниї.

9. Гей, ну, козаки, гей, та у скоки,
Та заберімо ся в боки:
Загнали Ляшків геть аж за Вислу,
Не вернуть ся й за три роки…

В вишколі У.С.С.

20. Гей, нум, братця, до збруї.

Ходою. Народна.

Гей нум братця до збруї на герц по-гу — ля — ти,
сла ви за — лу — ча — ти,
Ой чи пан чи пропав, вдруге не вми-ра — ти,
Гей ну — мо до збру — ї!

1. Гей, нум, братця, до збруї, на герц погуляти,
Слави добувати,
А чи пан, чи пропав, вдруге не вмирати,
Гей! нумо до збруї!

2. Нам поможе святий Юр і Пречиста Мати,
Слави добувати, . . .

3. Гей, гукнемо з гаківниць! Гукнемо з гармати,
Слави добувати, . . .

МСТИСЛАВ
УДАТНИЙ
1214

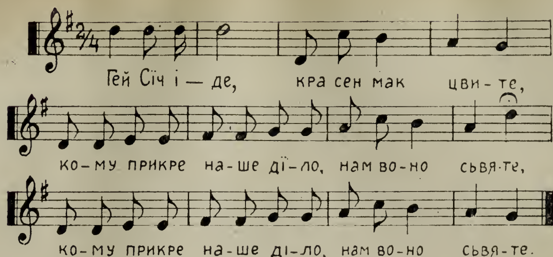

ЮРИЙ
ЛЬВОВИЧ
1314

СВИТРИГАЙЛО
1414

21. Гей, Січ іде, красен мак цвіте.

Ходок.

Народна.
Іван Франко.

1. Гей, Січ іде,
Красен мак цвіте!
Кому прикре наше діло, —
Нам воно святе.

2. Гей, Січ іде,
Топірцями брень!
Кому люба чорна пітьма,
А нам ясний день!

3. Гей, Січ іде,
Мов пчола гуде...
Разом руки, разом серця,
І гаразд буде.

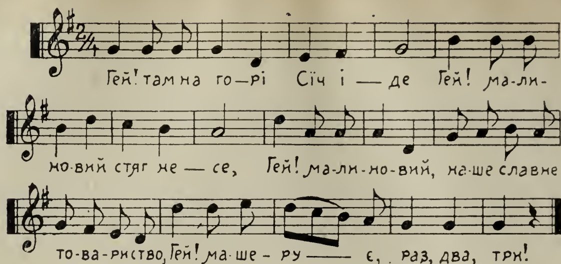
4. Гей, Січ іде,
Підківками брязь;
В нашій хаті наша воля,
А всім зайдам зась!

22. Гей, там на горі Січ іде.

Ходою.

Народна.
Клим Обух.

1. Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе,

Гей, малиновий, наше славне товариство,
Гей, марширує, раз, два, три!

2. Гей, на переді кошовий,
Гей, як той орел степовий,

Гей, малиновий, . . .

3. Гей, а позаду осавул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,

Гей, малиновий, . . .

4. Гей, а по боках четарі,
Гей, то сторожі огневі,

Гей, малиновий, . . .

5. Гей, отамане, батьку наш!
Гей, веди, батьку, вперед нас!

Гей, малиновий, . . .

6. Гей, не заллє нас вражий вал,
Гей, бо з нас кождий радикал,

Гей, малиновий, . . .

7. Гей, молод хлопче, позір май,
Гей, та до Січи приставай,
Гей, малиновий, . . .

8. Гей, наша Січа дорога,
Гей, як та мати, всїм одна,
Гей, малиновий, . . .

9. Гей, повій, вітре, з синїх гір,
Гей, на прапор наш, на топір,
Гей, малиновий, . . .

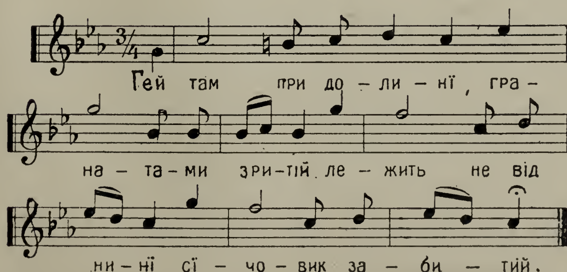
10. Гей, повій, вітре, зі степів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, малиновий, . . .

11. Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Українї на славу,
Гей, малиновий, . . .

23. Гей, там при долинї.

Повільно.

М. Гайворонський.
Р. Купчинський.

1. Гей, там при долинї,
Гранатами зритій,
Лежить не від нинї
Січовик убитий.

2. Його тіло біле
Від вітру счорніло,
А личко розцвіле
Зівяло, змарніло.

3. Не заплаче мати
Тай над головою,
Не посадить мяти
На могилу твою.

4. Береза не зронить
Листків на могилу
І дзвін не задзвонить,
Не сповістить милу.

5. Не викує, брате,
Твоїх літ зазуля,
Закує з гармати
Ворожая куля.

6. Один бір заплаче
Нишком серед ночі
І ворон закраче,
Виймаючи очі.

7. Одні рано вранці
Вітри заголосять,
Вовки сіроманці
Кістки порозносять.

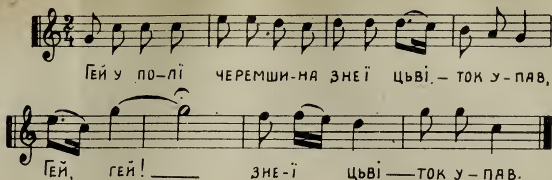
8. І кров по долині
Накриє мурава,
Но слава не згине —
Стрілецькая слава.

24. Гей, у полї черемшина.

Ходою.

Народна.
Клим Обух.

1. Гей, у полї черемшина, з неї цвіт приупав,
Гей, гей! з неї цвіт приупав.

2. Машерують козаченьки, бо такий приказ впав,
Гей, гей! Бо такий приказ впав.

3. Подиви ся, моя мамо, у горішну кватиру:
Спускає ся „Січ“ преславна з гори на долину.

4. А мій милий, чорнобривий на передї сам іде
І ясною булавою всїм прикази роздає.

5. За ним славне товариство, як той мак, як той мак,
Ніженьками вибиває в один такт, в один такт.

6. Межи ними пан хорунжий, хоругов, як той цвіт,
За нев підуть козаченьки аж за море на край-світ.

7. А преславний осавула чогось бров, насупив
І козацькі свої вуса аж за вуха закрутив.

8. Ой ти славний осавуло, не сумуй, не сумуй!
А із нами козаками погарцюй, погарцюй!

9. Ой, ти славний осавуло, не вдавай ся в тугу,
Вийде слава козацькая з Великого Лугу!

10. Лиш ставаймо, милі братя, в один ряд, в один ряд
І наперед поступаймо, анї кроку назад!

11. Переймім ся, милі братя, братським духом новим
І за наше право стіймо з огнем в груди святим.

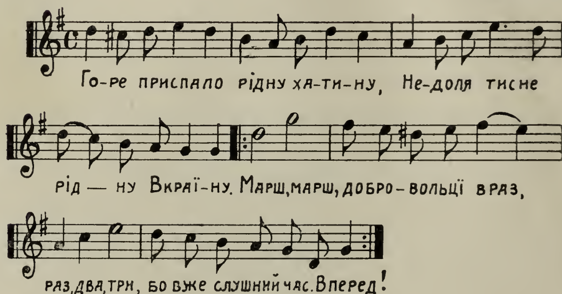
12. А пропадуть вороженьки, мов туман, мов туман.
Українець в своїй хаті стане пан, стане пан.

13. І засяє нова зоря на весь край, на весь край
І від Тиси до Кубані стане рай, стане рай!

25. Горе приспало рідну хатину.

Ходою.

Болгарська.
С. Яричевський.

1. Горе приспало рідну хатину,
Недоля тисне рідну Вкраїну.
Марш, марш, добровольці, враз,
Раз, два, три, вже бо слушний час. Вперед!

2. Гей же до праці, всі до роботи,
Горе-недолю нам побороти!
Марш, марш, . . .

3. Разом боротись, разом ставати,
Втікне недоля швидко із хати.
Марш, марш, . . .

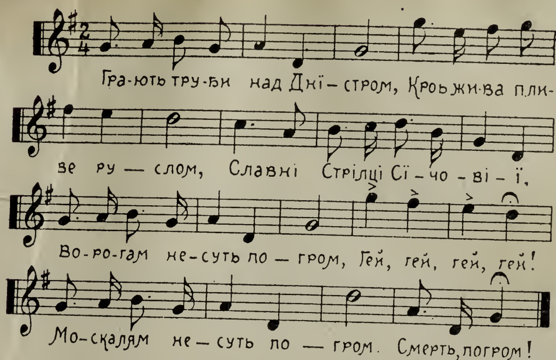
4. Всім запалити світло просвіти,
Жаром завзяття духа загріти.
Марш, марш, . . .

5. Наша Вкраїна люба, всім рідна,
Стане твердиня сильна, свобідна.
Марш, марш, . . .

26. Грають труби над Дністром.

Ходою.

О. Колесса.

1. Грають труби над Дністром,
Кров жива пливе руслом,
Славні Стрільці Січовії
Ворогам несуть погром!
Гей, гей, гей, гей! — Москалям несуть погром.
Смерть — погром!

2. Понад Волинь грім гремить,
Галич вільний гомонить,
Гей! Колиж озветь ся Київ?...
Дніпро кровю зашумить?!
Гей, гей, гей, гей! Дніпро море зчервонить...
Зчервонить!

3. Ой, заграє в Лаврі дзвін
Радісно в цілий розгін...
І воскресне Україна
Від хвиль Сяну аж по Дін!
Гей, гей, гей, гей! Аж до моря, аж по Дін,
Аж по Дін!

4. В крови Велит підросте,
Сила духа розцвіте

І заблисне над народом
Волї сяєво святе!
Гей, гей, гей, гей! Щастя сонце золоте!
Золоте!

27. Де Днїпро наш.

Жваво.

М. Вербицький.
В. Масляк.

f

Де Днїпро наш ко—тить хви—лї,
рве стрімкі по—ро——ги, там краї—на
все зе—ле—на, славний край роз—ло—гий.
Там козацтво ви—ро ста—ло, сла—ви во—лї
до—бу-ва-ло, У—кра-ї—но, У—кра-ї—но
славний край ко—за——чий, У—краї—но
У—кра-ї—но, славний край ко—за—чий.

1. Де Днїпро наш котить хвилї, рве стрімкі пороги,
Там країна все зелена, славний край розлогий.
Там козацтво виростало, слави волї добувало,
Україно, Україно, славний край козачий.

2. Там, де Чорне море грає, Бог, Днїстер хвилюють,
Де шляхами, де степами чумаки вандрують.

Там за нарід і за віру ніс козак житє в офіру.
Україна, Україна, славний край козачий!

3. Там була і Січ лицарська, там були гетьмани,
Їх затямив Дон і Кубань, тямлять їх лимани!
Перед ними у Стамбулї крив ся Турок в Едикулї.
Україна, Україна, славний край козачий.

4. І нестало Запорожа, вже нема гетьманів,
Над степами України чути звук кайданів.
І мов сонця цвітка в полї, воскресеня жде і волї
Україна, Україна, славний край козачий.

28. Дївча в сїнях стояло.

Ходою. Народна.

1. Дївча в сїнях стояло,
На козака моргало:
„Ти, козаче, ходи,
Мене вірно-люби,
Серце моє!“

2. „Ой, як менї ходити,
Тебе вірно любити?

В тебе батько лихий,
В тебе батько лихий,
Серце моє!"

3. „Батька вдома немає,
Батько в коршмі гуляє,
А ти, серце, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє!"

4. „Як до тебе ходити,
Тебе вірно любити?
В тебе мати лиха,
В тебе мати лиха,
Серце моє!"

5. „Мами вдома немає,
На хрестинах гуляє
А ти, серце, ходи,
Мене вірно люби,
Серце моє!"

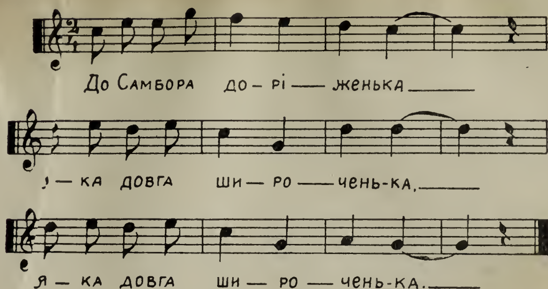
6. „Ой, як менї ходити,
Тебе вірно любити,
В тебе миші лихі,
В тебе миші лихі,
Серце моє!"

7. „Коли мишей боїш ся,
На воротах повіш ся,
Ой, згинь! — пропади
Тай до мене не ходи,
Трястя тобі!"

29. До Самбора доріженька.

Ходою. Народна.

1. До Самбора доріженька,
Яка довга широченька.

2. Нею їдуть уланчики,
Самі молод-молодчики.

3. В руці правій шабля гостра,
В руці лївій узда проста.

4. А в кого мамця рідненька,
В того сорочка біленька.

5. А в кого мамці немає,
Та той стоїть тай думає.

6. Сїв, на коня похилив ся,
Своїй мамці поклонив ся.

7. Бувай же ми, мамо, здорова,
Бо я їду вже до Львова.

8. А зі Львова до Кракова,
Всюди біда воякова.

9. Возьми, возьми піску жменю,
Посїй його на каменю.

10. Ой, як же той пісок зійде,
Тодї твій син з війни прийде.

30. Заграли тамбори.

Помірно з силою.

Т. Ярославенко.
М. Гурцеба.

За - гра - ли там-бо — ри роз-ви — лись пра-
по-ри си - ні - ють як мо—ре со - кільські стя-
ги, лі - са — ми ла - на — ми бє пісня гро-
ма-ми, у бій зво-ро—га—ми ко-зацькі си-
ни. У— кра-ї—ни во—ля і сла-ва і
до — ля до бо-ю нас зо - ве, до бою нас зо-
ве. У- ве.

1. Заграли тамбори,
Розвились прапори,
Синїють, як море,
Сокільські стяги:
Лїсами, ланами
Бє пісня громами;
У бій з ворогами,
Козацькі сини!

Україна воля і слава і доля,
До бою нас зове! до бою нас зове!

2. Де око лиш гляне,
Знимають ся фани,
На фанах гетьмани
Й соколи-вірли:
За тими вірлами
Гетьманів шляхами
До бою рядами
Підемо всї ми!

Україна воля і . . .

3. І львина в нас сила,
Соколині крила,
Тюрма ні могила
Не здержить наш лет:
Нїхто нас не зломить,
Нїхто нас не спинить,
Бо клич нас єдинить:
Всї враз, все вперед!

Україна воля і . . .

4. Заграли тамбори,
Розвились прапори,
Козацтво, як море
Стягами пливе:
Де око лиш гляне,
Прапори і фани,
Лїсами, ланами
Спів громом гуде:

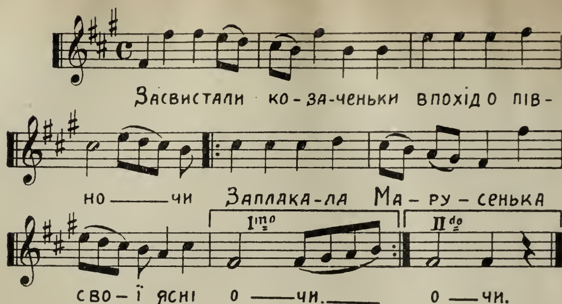
Україна воля і . . .

Пісня на І. краєвий здвиг у Львов в 1911. р.

31. Засвистали козаченьки.

Ходою. Народна.

1. Засвистали козаченьки
   В похід з полуночі;

   Виплакала Марусенька
   Свої чорні очі.

2. „Не плач, не плач, Марусенько,
   Не плач, не жури ся,

   А за свого миленького
   Богу помоли ся."

3. Стоїть місяць над горою,
   Та сонця немає;

   Мати сина в дороженьку
   Слезно провожає.

4. „Прощай, милий мій синочку!
   Та не забавляй ся!

   За чотири неділеньки
   До дому вертай ся!"

5. „Ой, рад би я, матусенько,
   Скорійше вернуть ся, —

   Та вже щось мій вороненький
   В воротах піткнув ся.

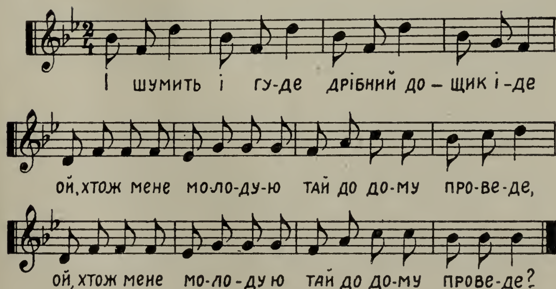
6. Ой, Бог знає, коли вернусь,
В якую годину;
Приймиж мою Марусеньку
За свою дитину!

7. Прийми її, матусенько,
Всї ми в Божій волї,
Бо хто знає, чи жив вернусь,
Чи ляжу на полї?

8. Ой, не плачте, не журіть ся,
В тугу не вдавайтесь,
Заграв кінь мій вороненький,
Назад сподївайтесь."

32. І шумить і гуде.

Ходою. Народна.

1. І шумить і гуде, дрібний дощик іде:
А хтож мене молодую до домоньку проведе?

2. Розпізнав ся козак на солодкім меду:
„Гуляй, гуляй, чорнобрива, я тя домів заведу!"

3. Не веди ти мене, ой, прошуж я тебе,
Бо лихого мужа маю, буде бити мене.

4. На бік, хлопцї, на бік, бо чорт мужа несе,
Як побачить мене з вами, його трястя потрясе.

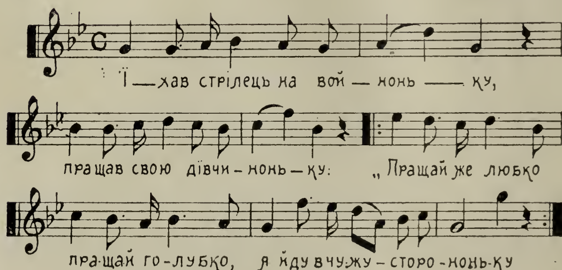
5. Ой, най же ним трясе, як вітер лугами,
А я собі молоденька погуляю з вами.

6. І шумить і гуде, скрипка грає, бас реве,
Козак мовчить, а все знає, козак домів поведе.

33. Їхав стрілець на войноньку.

Ходою.

М. Гайворонський.
І. И.

1. Їхав стрілець на войноньку,
Прощав свою дівчиноньку:
Прощай же, любко, прощай, голубко,
Я йду в чужу сторононьку.

2. Подай, дівчино, хустину,
Бо як у бою загину,
Накриють очі темної ночі,
Лекше у гробі спочину.

3. Лихії люди на силу
Взяли нещасную милу,
А серед поля гне ся тополя
Та на стрілецьку могилу.

Король Данило. Володів 1228—1264.

34. Кей ми прийшла карта.

Ходою. Народна.

Кей ми прийшла карта на – ро - ку - вать.
Ставя свого не – ня про – сить тай благать:
„ Ненюти мій не – ню вво – ли ме-ні во-лю
йди за мене служить на ту вой – ну."

1. Кей ми прийшла карта нарокувать,
Став я свого неня просить і благать:
Ненюж ти мій, неню, вволи мені волю,
Йди за мене служить на ту войну.

2. Гей, одна заплаче, бо я її брат,
А друга заплаче, бо я її сват,
А третя заплаче, бо плакати мусить,
Бо вона від мене перстень носить.

35. Кину кужіль на полицю.

Ходою. Народна.

Ки-ну кужіль на по-ли-цю, са-ма пі-ду на вулицю,
Нехай кужіль миші грублять, ко-ли ме-не хлопці люблять.

1. Кину кужіль на полицю,
Сама піду на улицю;
Нехай кужіль миші трублять,
Коли мене хлопці люблять.

2. Я нікого не любила,
Лише Петра тай Данила,
Грицька, Стецька тай Степана,
Вийшла замуж за Івана.

3. Полюбила панича
Петра Павловича,
Тай не знаю, що робить,
Чи покинуть, чи любить.

4. Полюбила гільтяя,
Гірка доля моя;
Я гадала, кучерявий,
В нього чуба нема!

5. Ти не піп, ані дяк,
Не цілуй мене так,
Нехай мене поцілує
Запорожський козак.

6. Так, так, моя доню,
І я так робила,
Свого мужа шанувала,
А хлопців любила.

36. Колиб менї Господи.

Ходою. Народна.

Ко-либ ме-нї Го — спо-ди не-дї-лї дї-жда — ти, Ко-либ ме-нї Го — спо-ди не-дї-лї дї-жда-ти, Сю-ди ту-ди он ку-ди не-дї-лї дї-жда-ти. жда-ти

1. Колиб менї Господи нсділї діждати.
Сюди туди, он куди,
Неділї діждати.

2. То пішлаб я до роду гуляти,
Сюди туди, он куди,
До роду гуляти.

3. А у мене увесь рід богатий,
Сюди туди, он куди,
Увесь рід богатий.

4. Будуть мене часто частувати,
Сюди туди, он куди,
Часто частувати.

5. А я буду повну випивати,
Сюди туди, он куди,
Повну випивати.

6. Як поїду я до домоньку,
Сюди туди, он куди,
Та до домоньку.

7. Та не в хату, а під віконечко,
Сюди туди, он куди,
А під віконечко.

8. А свекруха та у печі топить,
Сюди туди, он куди,
Тай у печі топить.

9. А свекорко сирі бичі парить,
Сюди туди, он куди,
Сирі бичі парить.

10. А мій милий дитину колише,
Сюди туди, он куди,
Дитину колише.

11. Ой, ну, люлї, мале дитя, спати,
Сюди туди, он куди,
Мале дитя спати.
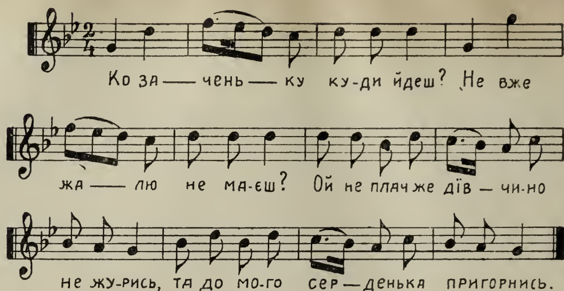
12. Пішла мати до роду гуляти,
Сюди туди, он куди,
До роду гуляти.

13. А ми підем її заганяти,
Сюди туди, он куди,
Її заганяти.

37. Козаченьку, куди йдеш?

Ходою. Народна.

1. Козаченьку, куди йдеш?
Невжеж жалю не маєш?
„Ой, не плач же, дівчино, не журись,
Та до мого серденька пригорнись.“

2. „Я без тебе загину,
Як ти підеш в чужину.“
„Я верну ся, серденько, в осени,
Як упаде листєчко з калини.“

3. Ждала, ждала дівчина навісна,
Мина осінь і весна:
Нема, нема козаченька та й не чуть,
Злії люде, вороженьки вже кують.

4. А як жито зацвіло,
Прийшла вістка у село:
Не вертатись вже до тебе козаку,
Заснув в степу він сердега до віку.

38. Лунає клич, луна грімкий.

З житєм.

К. Вільгельм.
І. Лотоцький.

Лу — на — є клич, лу — на грімкий: Впе
ред, впе — ред у бій свя — тий, У
бій, у бій за рідний край, За
нарід свій вряди ста-вай! У — кра — ї — но спо-
кій-на будь, У — кра-ї — но спо — кій-на будь,
тверда мов сталь, мов сталь стрілецька грудь,
тверда мов сталь, мов сталь стрілецька грудь!

1. Лунає клич, луна грімкий:
Вперед, вперед у бій святий!
У бій, у бій за рідний край!
За нарід свій в ряди ставай!
Україно! спокійна будь.
Тверда, мов сталь, стрілецька грудь!

2. Пройшли Дністер, Дніпро пройдем,
Не станем, поки не зайдем
На Дон і Донця береги
Й Кавказу гордії верхи.
Україно! спокійна . . .

3. І станем там, ми Січ нова,
Стрілецька Січ, кріпка, сильна
І муром там будем Тобі,
Україно, Стрільці Твої!

Україно! спокійна . . .

4. За муром сим безпечна Ти,
Дріжати будуть вороги,
Бо поки кріс у нас в руках,
В ворожім серці смертний страх,

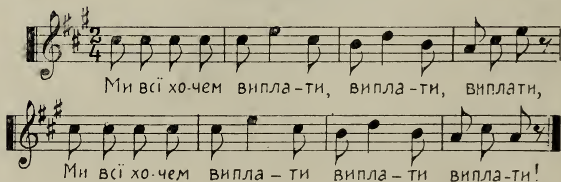
Україно! спокійна . . .

5. Від трудів наших сильна Ти,
Україно, по всі віки.
Здобуде праця волі рай
І щастя квіт, краси розмай.

Україно! спокійна . . .

39. Ми всі хочем виплати.

Різко. Пісня самохотників. Стрілецька.

1. Ми всі хочем виплати,
Годі довше чекати.

2. Кухар, де є менажа?
З того вийде образа.

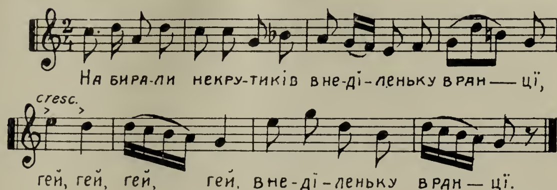
3. Дай, шинкарю, нам пива,
Свіжого, як кропива.

4. А ми відси не підем,
Вступати ся не будем.

5. Вже нам досить розмови,
Ми хочемо промови.

40. Набирали некрутиків.

Ходою. Народна.

1. Набирали некрутиків в неділеньку вранці,
Гей, гей, гей, гей! В неділеньку вранці.

2. Записали у салдати вдовиного сина,
Гей, гей, гей, гей! Вдовиного сина.

3. За ним іде дівчинонька, дрібними ридає,
Гей, гей, гей, гей! Дрібними ридає.

4. Поливайте доріженьку, щоб не курила ся,
Гей, гей, гей, гей! Щоб не курила ся.

5. Розважайте дівчиноньку, щоб не журила ся,
Гей, гей, гей, гей! Щоб не журила ся.

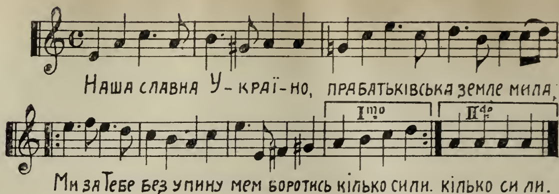
6. Поливали доріженьку, та й курить ся курно,
Гей, гей, гей, гей! Та й курить ся курно.

7. Розважали дівчиноньку, та й журить ся журно,
Гей, гей, гей, гей! Та й журить ся журно.

41. Наша славна Україно.

Ходою. О. Нижанковський.

1. Наша славна Україно,
Прабатьківська земле наша,
Ми за тебе без упину
Мем боротись, кілько сили.

2. Дорога нам твоя слава,
В серцю нашім ти єдина,
Мила там, де степ широкий,
Мила там, де верховина.

3. Наша славна Україно,
В нас для тебе серце бєть ся,
Повитаєм долї днину,
Свобода тобі всміхнеть ся.

4. Як ту землю не любити:
Таж за нею серце гине,
Ах для неї тільки жити,
Для вільної України.

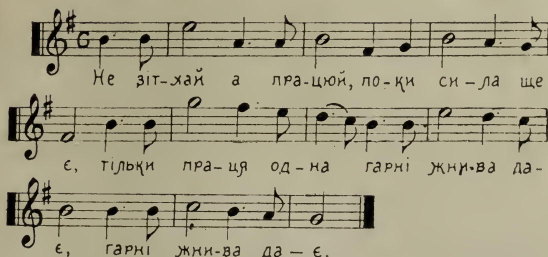
5. Хоч гетьмани у могилї,
Ми для тебе ще живемо,
Ворог вбить тебе не в силї,
Геть гонить його будемо.

6. Ми тобі здобудем долю,
Краю рідний та коханий,
І прогонимо неволю
І розломимо кайдани!

42. Не зітхай, а працюй.

Ходою.

О. Залеський.
М. Романченко.

1. Не зітхай, а працюй,
Поки сили ще є,
Тільки праця одна
Гарні жнива дає.

Не зітхай, а працюй,
Марно часу не гай,
Праці щирої жде
Вже давно рідний край.

2. Не зітхай, а працюй
І одно памятай:
Що лиш праця одна
Захистить рідний край.

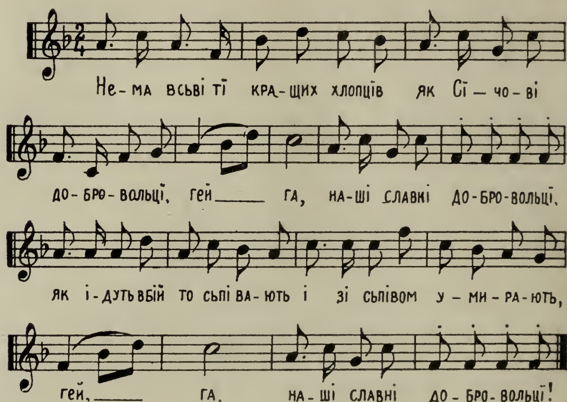
Не зітхай, а . . .

43. Нема в світї красших хлопців.

Ходою.

М. Гайворонський.
Ю. Назарак.

1. Нема в світї красших хлопців,
Як січові добровольцї.

Гей, га, наші славні добровольцї!

2. Як ідуть в бій, то співають
І зі співом умирають.

Гей, га, наші . . .

3. Йдуть на приступ гострим крісом
Поборотись навіть з бісом.

Гей, га, наші . . .

4. Хоч їм кулї в очі свищуть,
Рій ворожий вістрєм нищуть.

Гей, га, наші . . .

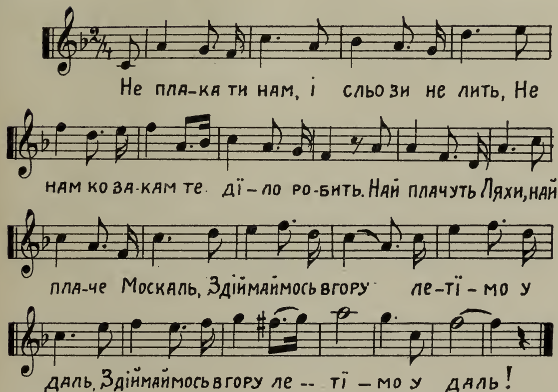
5. Добровольцї добре знають,
За що бють ся і вмирають.

Гей, га, наші . . .

5. Лиш за волю кров їх ллєть ся,
За Вкраїну бій ведеть ся.
Гей, га, наші . . .

44. Не плакати нам.

З житєм. П. Кишакевич.

1. Не плакати нам і сльози не лить,
Не нам козакам те діло робить.
Най плачуть Ляхи, най плаче Москаль!
Здіймаймось в гору! летїмо у даль!

2. Не нам вже просить, не є ми раби,
Не нам вже тужить, ми вільні сини!
Гей! скоро у бій! гей! скоро ідїм!
Вкраїну вільну ми знову здвигнїм!

3. Гей! скоро вперед! за нарід-сїмю,
Завзятє і злука розібють тюрму!
До бою! Стрільцї, до бою спішім!
Вкраїну вільну ми знову здвигнїм!

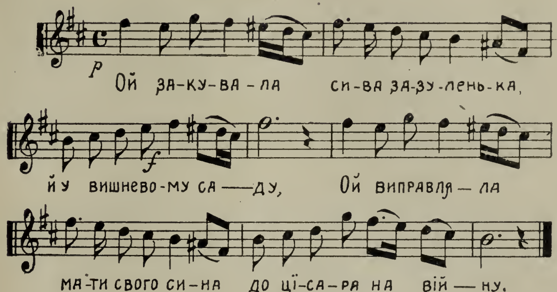

ОСТАП
ДАШКОВИЧ
1514

П САГАЙ
ДАЧНИЙ
1614

ФИЛИП
ОРЛИК
1714

45. Ой, закувала сива зазуленька.

Повільно. Народна.

1. Ой, закувала сива зазуленька
Й у вишневому саду,
Ой, виправляла мати свого сина
До цїсаря на війну.

2. „Ой, іди, сину, любая дитино,
Недовго ся забавляй,
Ой, за рік за два, за неділь чотири
До дому ся повертай.“

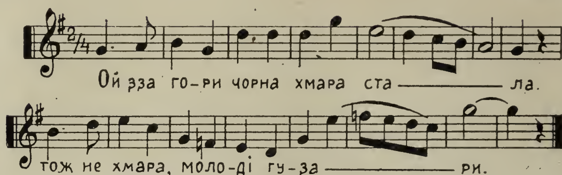
3. „Ой Пан Біг знає, Пан Біг то відає,
Гей, чи я ся поверну,
Ей, щось ся мій кінь вороненький
Й у воротах спотикнув.

4. „Ой, не бий, сину, коня в головоньку,
Не буде ся спотикати,
Ей, не зрадь, сину, людської дитини,
Не буде тя Бог карати.“

5. „Ой, не бив жеж я коня в головоньку,
Він ся таки й спотикав,
Ой, не зрадив же я людської дитини,
За щож мене Бог скарав?“

46. Ой, зза гори чорна хмара.

Ходою. Народна.

1. Ой, зза гори чорна хмара встала,
Тож не хмара, молоді гузари.

2. Тож не хмара, молоді гузари,
Попереду їдуть ґенерали.

3. Попереду їдуть ґенерали,
А за ними бють у барабани.

4. А за ними бють у барабани:
,,Не журіть ся, молоді улани!“

5. Ой, як же нам, братя, не журить ся?
Посилає за Дунай цариця.

6. За Дунаєм тяжко-важко жити:
Там не дають ні їсти ні пити.

7. Там не дають ні їсти ні пити,
Заставляють роботу робити.

8. Заставляють роботу робити:
Тесаками сиру землю бити.

9. Шабельками канали копати…
Ой, тутже нам, братя, помирати!

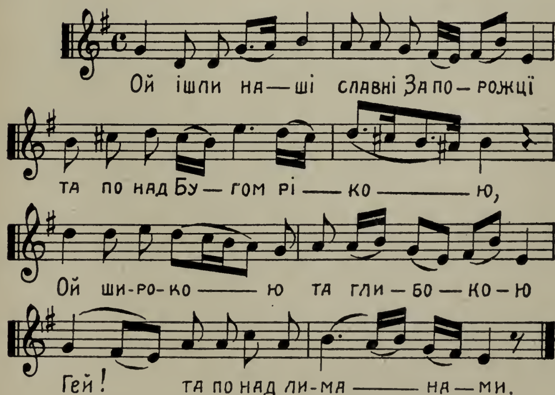
10. Ой, тутже нам, братя, помирати,
Не знатиме ні батько, ні мати.

47. Ой, ішли наші славні Запорожці.

Ходою. Народна.

1. Ой, ішли наші славні Запорожці
Та понад Бугом рікою,
Ой, широкою та глибокою,
Гей та понад лиманами.

2. Ой, вже наші славні Запорожці
У великому жалю,
Ой, не знали та поклонить ся,
Та котрому царю.

3. Ой, уклонили ся тому турецькому,
А що під ним добре жити,
Тільки за одно та неприятно,
Що на свого брата бити.

4. Ой, пише Москаль листи до кошового:
„Ой, ідїть до нас жити,
Що оддам землю да по прежньому,
По Днїстер по границю.“

5. Ой, брешеш, брешеш, превражий Москалю,
Сеж ти хочеш обманити:
Ой, як підемо в твою землю,
То будеш лоби голити.

6. „Ой, не бійте ся, славні Запорожцї,
Та сього нїчого,
Щеж я у свойому білому царстві
Та не зрадив нїкого.“

7. Ой, ужеж то славні Запорожцї
Тай невеселі стали,
Ой, облягли їх, облягли Москалї
Всїма сторонами.
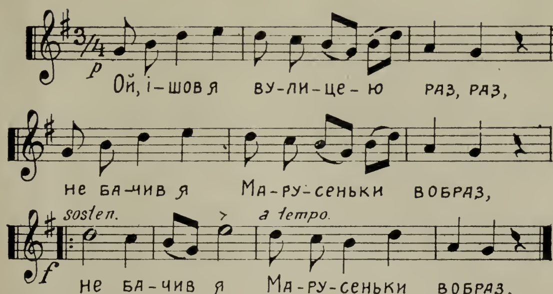
8. Вражії пани, руські ґенерали,
Єретичії сини,
Край веселий, степ широкий
Тай занапастили.

9. Тече річка невеличка
Та підмиває кручі,
Заплакали Запорожцї,
Та в Туреччину йдучи.

10. Ой, летїла бомба з московського поля
Та посеред Сїчи впала,
Ой, хоч пропало славне Запорожя,
Та не пропала слава!

48. Ой, ішов я улицею раз, раз.

Скоро. Народна.

1. Ой, ішов я улицею раз, раз,
   Не бачив я Марусеньки в образ.

2. Ой, ішов я улицею двічі,
   Не бачив я Марусеньки в вічі.

3. Ой, ішов я повз Марусї хату,
   Загубив я з постола залату.

4. Ой, верну ся залати шукати,
   Чи не вийде Марусенька з хати.

5. Підійду я під віконце, стукну,
   Підійду я під другеє, гукну.

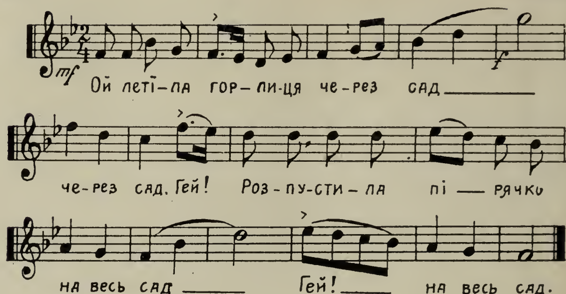
6. „Ой, не стукай, козаче, не стукай,
   Іди собі, иншої пошукай.“

7. „Ой, дай, мамо, від комори ключі,
   Кину йому подарунки в вічі.“

49. Ой, летіла горлиця через сад.

Ходою. Народна.

1. Ой, летіла горлиця через сад,
Через сад, гей!
Розпустила пірячко на весь сад,
Гей, на весь сад.
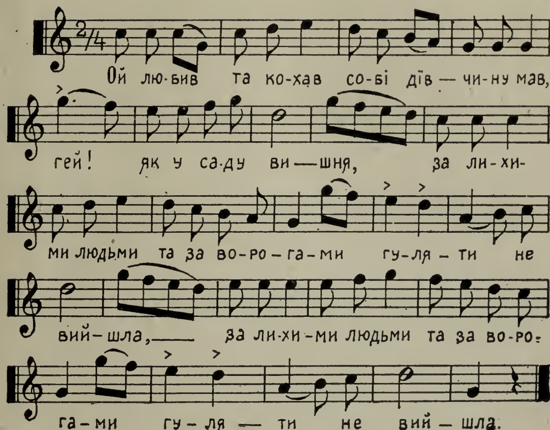
2. Ой, хто теє пірєчко ізбере,
Ізбере, гей!
Той мене молодую забере,
Гей! забере.

3. На курочці пірєчко в один ряд,
В один ряд, гей!
Любімо ся, серденько, в один лад,
Гей! в один лад!

50. Ой, любив та кохав.

Ходою. Народна.

1. Ой, любив та кохав, собі дівчину мав,
Гей! як у саду вишня;
За лихими людьми та за ворогами
Гуляти не вийшла.

2. Покидаю тебе, серденятко моє,
Гей, єдиному Богу,
А сам я піду, а сам я поїду
В далеку дорогу.

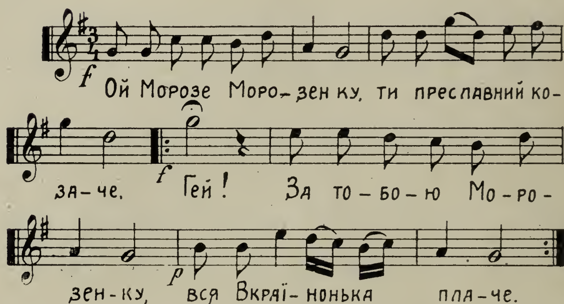
3. Дожидай ся мене, серденятко моє,
Гей, та до себе в гості,
Як виросте в тебе у твоїй світлонці
Трава на помості.

4. Ой росла та росла трава шовковая,
Гей! та вже похилилась,
Ждала, ждала козака молода дівчина,
Та вже і зажурилась.

5. Ой, загув та загув сивий голубонько,
Та сївши на тичину,
Ох, ох, ох, ох, молод козаченько
Покинув дївчину.

51. Ой, Морозе, Морозенку.

Ходою. Народна.

1. Ой, Морозе, Морозенку, ти преславний козаче!
За тобою, Морозенку, вся Україна плаче.

2. Не так тая Україна, як те гордеє військо,
Заплакала Морозиха, йдучи рано на місто.

3. „Не плач, не плач, Морозихо, не плач, не жури ся.
Ходи з нами, з козаками, мед-вина напий ся.“

4. „Чогось менї, мої братя, мед-вино не пєть ся;
Ой, десь то мій Морозенко та з Ляхами бєть ся.“

5. Ой, зза гори зза крутої військо виступає,
По сам перед Морозенко конем виграває,

6. А в нашого Морозенка червоная стрічка,
Де поверне Морозенко, — крівавая річка.

7. Попід гору камінную покопані шанцї,
Ой, зловили Морозенка в недїленьку вранцї.

8. Ой, зловили Морозенка, рученьки звязали,
Ой, рученьки та звязали, до суду віддали.

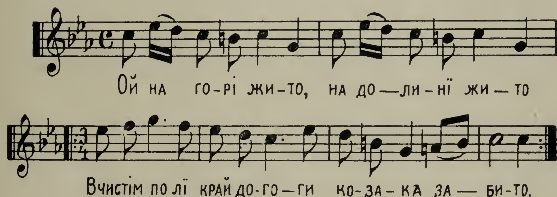
9. Посадили Морозенка на високій могилї:
Поглядай ся, Морозенку, по всїй Українї.

10. Україна, милий Боже, тай й те гордеє військо,
Прощай же ми, стара нене тай ти любая прічко!

11. Вони його анї били, нї в четверті рубали,
Тілько з нього молодого живцем серце взяли.

52. Ой, на горі жито.

Поволи. Народна.

1. Ой, на горі жито,
На долинї жито,
В чистім полї край дороги,
Козака забито.

2. Вбитож його, вбито,
Затягнено в жито,
Червоною китайкою
Голову накрито.

3. Ой, прийшла дївчина
З чорними очима,
Відокрила китаєчку
Тай заголосила.

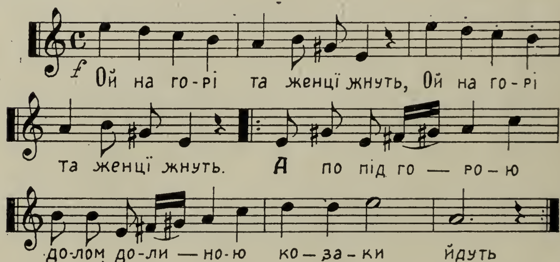
4. Ой, устань, козаче,
Устань, молоденький,

Ходить, блудить коло тебе
Твій кінь вороненький.

5. Ой, най же він блудить,
Най нічку ночує,
Та чейже він до родини
Дороженьку чує.

53. Ой, на горі та женці жнуть.

Повільно. Народна.

1. Ой, на горі та женці жнуть,
А попід горою
Долом долиною,
Козаки ідуть.

2. Попереду Дорошенко,
Веде своє військо,
Військо запорожське,
Хорошенько.

3. А позаду Сагайдачний,
Що проміняв жінку
За тютюн та люльку
Необачний!

4. Гей, верни ся, Сагайдачний!
Возьми, собі жінку!
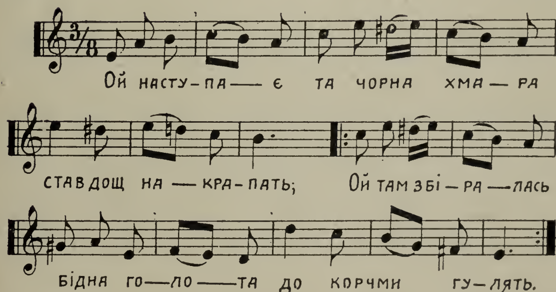
Віддай тютюн, люльку,
Необачний!

5. Мені з жінков не возить ся,
А тютюн та люлька
Козаку в дорозі
Знадобить ся.

6. Гей, хто в лїсї, озови ся!
Та викрешем огню,
Та закурим люльку,
Не жури ся!

54. Ой, наступила та чорна хмара.

Ходою. Народна.

1. Ой, наступила та чорна хмара,
Став дощ накрапать, —
Ой, там збиралась бідна голота
До коршми гулять.

2. Пили горілку, пили наливку,
Ще й мед будем пить,
А хто з нас, братця, буде сміять ся,
Того будем бить.

3. Ой, іде багач, ой, іде дукач,
Насміхаєть ся:

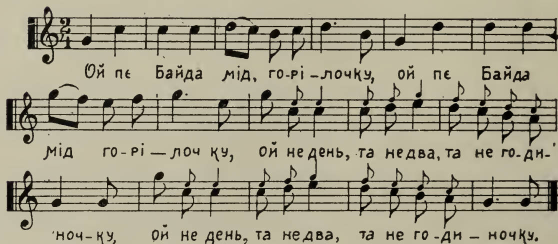
„Ой, за що, за що вража голота
Напиваєть ся?“

4. Ой, беруть дуку за чуб, за руку,
Третїй в шию бє:
„Ой, не йди туди, превражий сину,
Де голота пє!“

5. Ой, пішов дукач, ой, пішов багач,
Не оглядав ся:
Він і третьому та заказував,
Щоб не сміяв ся.

55. Ой, пє Байда мід-горілочку.

Скоро. Народна.

1. Ой, пє Байда мід-горілочку,
Та не день, не нічку та й не годиночку.

2. Прийшов до нього цар турецький:
Ой, щож ти робиш, Байдо молодецький?

3. Ой, пю, царю, мід-горілочку,
Та не день, не нічку та й не годиночку.

4. Покинь, Байдо, та байдувати,
Сватай мою дочку та йди царювати.

5. Твоя дочка поганая,
Гей, твоя віра проклятая!

6. Ой, як крикне цар турецький
Та на свої слуги, слуги молодецькі:

7. Возьміть Байду та звяжіте
Та й за ребро гаком, гаком зачепіте!

8. Взяли Байду та звязали
Та й за ребро гаком, гаком зачіпали.

9. Висить Байда на дубочку,
Та не день, не нічку та й не годиночку.

10. Прийшов до нього цар турецький:
Ой, щож ти бачиш, Байдо молодецький?

11. Бачу я, царю, два дубочки,
А на тих дубочках сидять голубочки.

12. Позволь, царю, лучка зняти,
Тобі на вечерю голубочка вбити.

13. Ой, як стрельнув Байда з лука
Та попав царя поміж самі вуха.

14. А царицю в потилицю,
А цареву дочку в саму головочку.

15. „Тобі, царю, в землї гнити,
Байдї молодому мід-горілку пити!“

Золота Липа

Гетьман Богдан Хмельницький. Проводив 1647—1657.

56. Ой, під гаєм.

Скоро. Народна.

Ой під гаєм, га - єм, га - єм зе - ле — неньким,
там о - ра - ла дівчи-нонька во - ли-ком чор - неньким,
там о - ра - ла дівчи-нонька во - ли-ком чор - неньким.

1. Ой, під гаєм, гаєм, гаєм зелененьким,
   Там орала дівчинонька воликом черненьким.

2. Орала, орала, не вміла гукати,
   Запросила козаченька на бандурці грати.

3. Козаченько ґрає, бровами моргає,
   Вражаж його матїр знає, на що він моргає?

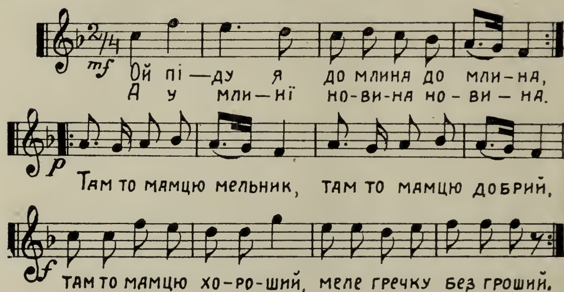
4. Чи на мої воли, гей, чи на корови,
   Чи на моє біле личко, чи на чорні брови.

5. Воли поздихають, бочисті корови,
   Біле личко не злиняє анї чорні брови.

57. Ой, піду я до млина.

Ходою. Народна.

1. Ой, піду я до млина, до млина,
А у млині новина, новина:

Там то, мамцю, мельник,
Там то, мамцю, добрий,
Там то, мамцю, хороший,
Меле гречку без грошийю

2. Меле, меле, на кіш насипає,
Що насипле, мене пригортає:

Там то, мамцю . . .

3. Меле, меле, меле-решетує,
Що обернесь, мене поцілує:

Там то, мамцю . . .

58. Ой, поїдем, товариші.

Пісня української кінноти.

Жваво. Л. Лепкий.

Ой по — ї — дем то — ва — ри — ші

на ту У — кра - ї — ну, та здо - бу - де - мо

сте пи рідні широкі - ї роз - ве - се - ли - мо ру - ї — ну.

Гей ну - мо хлопці враз, гей ну - мо на при - каз,

ша - бельки по — острім, кульбаки на - ло - жім,

трублять трубки на трі — во — гу

час нам вже час нам вдо — ро — гу!

1. Ой, поїдем, товариші, на ту Україну
Та здобудем степи рідні, широкії, розвеселимо руїну.

Гей, нумо, хлопції, враз,
Гей, нумо на приказ!
Шабельки погострім, кульбаки наложім!
Трублять трубки на трівогу,
Час нам вже, час в дорогу!

2. Коби скорше з гір Карпат з'їхати в долину
І свобідно повитати славну Україну . . .

3. Засвітило ясне сонце, нарід вибігає,
Україньске славне військо весело витає . . .

4. Витай же нам, рідний краю, люба Україно,
Витай, батьку, витай, мати, ти моя дівчино . . .

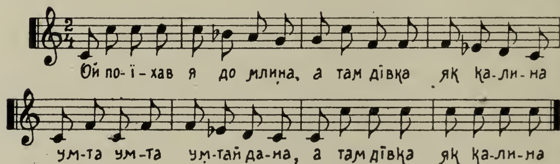
5. Вийшов батько, вийшов рідний, вийшла стара мати,
Вийшла вірна дівчинонька коня напувати . . .

6. Гей, не можу, батьку, мати, Вас тут повитати,
Не можу ся, дівчинонько, при тобі лишати . . .

7. Ой, не можу, бо я їду Москаля дігнати,
Мій кінь рве ся, вперед пне ся, не хоче зістати . . .

59. Ой, їхав я коло млина.

Різко. Народна.

1. Ой, їхав я коло млина,
Вийшла дівка, як калина.

Умта, умта, умтай дана,
Вийшла дівка, як калина.

2. Я на неї задивив ся,
Візок мені поломив ся.

Умта, умта, . . .

3. Не жаль мені того воза,
Якбись була дівка гожа.
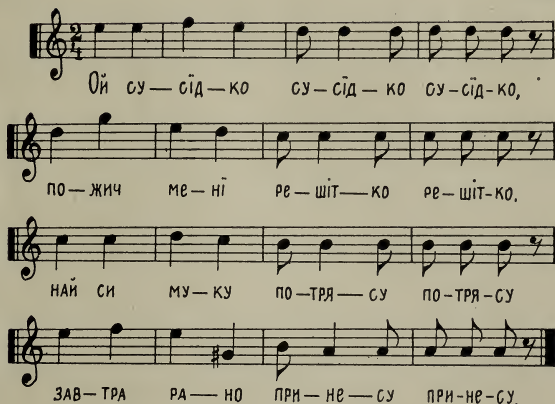
Умта, умта, . . .

4. А то руда тай погана
Візок мені поламала.

Умта, умта, . . .

60. Ой, сусїдко, сусїдко.

Ходою. Народна.

1. Ой, сусїдко, сусїдко, сусїдко,
Пожич менї решітко, решітко,
Най си муку підтрясу, підтрясу,
Завтра рано принесу, принесу.

2. Ой, братова, братова, братова,
Пожич менї батога, батога,
Най си воли попасу, попасу,
Завтра зверну завчасу, завчасу.
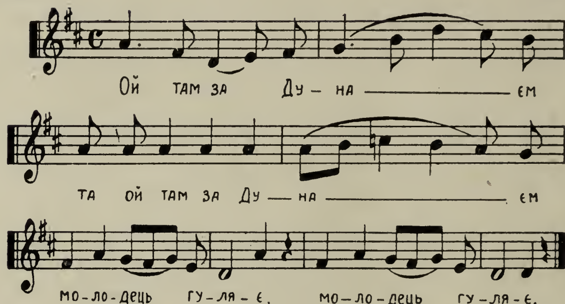
3. Ой, венґерко, венґерко, венґерко!
Пожич менї люстерко, люстерко,
Най си вуса підкручу, підкручу,
Завтра рано доручу, доручу.

4. Маю жінку молоду, молоду,
Не пущу ї по воду, по воду,
Могла би ся втопити, втопити,
Мусїв бим ся женити, женити.

5. Ой, дївчино не вір ми, не вір ми,
Бо я хлопець мандрівний, мандрівний,
Я мандрую тут і там — тут і там,
Подобаюсь дївчатам, дївчатам.

61. Ой, там за Дунаєм.

Ходою. Народна.

1. Ой, там за Дунаєм
Молодець гуляє,
Молодець гуляє,
Молодець гуляє.

2. Подай перевозу
Тут до верболозу,
За воду дістанусь,
Вкраїні приглянусь.

3. Не так Україні,
Як любій дівчині
До темної ночі,
У карії очі.

4. Кого вірно люблю,
То не надивлю ся;
Кого я навиджу,
З тим не розмину ся.

62. Ой, ти зоре, зоре вечірная.

Ходою. **Народна.**

Ой ти зо-ро, зо-ро ве-чірня-я, поза чорну
хма- ру йдеш, Ти мій ми-лий, ми-лий. чорнобри-вий
ой деж ти ся зби — ра-єш? Ти мій ми-лий
милий чорнобривий Ой деж ти ся зби — ра-єш?

1. „Ой, ти зоре, зоре вечірная,
   Поза чорну хмару йдеш, —
   Ти мій милий, ти мій чорнобривий,
   Ой, деж ти ся збираєш?“

2. „Збираю ся, ти моя миленька,
   На далеку країну,
   Їду полем, їду сивим конем,
   Ой, вжеж я там загину...“

3. „Ой, ти милий, ти мій чорнобривий,
   Ночуй нічку зо мною.“
   „Ой, не буду нічки ночувати,
   Щоб з тобою не заспав.“

4. „Ой, не заспиш, ти мій миленький,
   Я молода, не засплю,
   Іно перші кури заспівають,
   То я й тебе пробуджу.“

5. Піють кури, піють перші
   Тай дівчина устала,

Осідлала коня вороного
Й перед поріг привела.

6. Піють кури, піють другі,
Піє когут сам оден,
„Вставай, милий, вставай, чорнобривий,
Бо вже буде білий день.“

7. „Ой, дівчино, дівчинонько,
Мати тебе родила,
Як ти знала, що я бідний жовняр,
На щож ти мя любила?

8. Ой, ми бідні жовняроньки,
Нещасливі салдати,
Серед ночи барабан ударить,
Зараз мусим вставати.

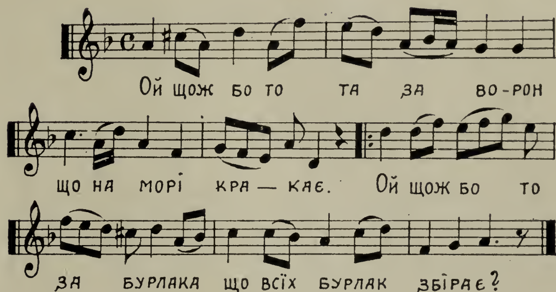
9. Серед ночи барабан ударить,
Зараз мусим вставати,
Ідем милю через круту гору,
Нікого й не видати.

10. Ідем милю, ідем другу
Тай нікого й не видать,
Тілько славні, славні господарі
По стодолах молотять.“

63. Ой, щож бо то за ворон.

Ходою. Народна.

1. Ой, щож бо то за ворон,
Що по морі кракає,
Ой, щож бо то за бурлака,
Що всїх бурлак збирає?

2. Збирайте ся, панове молодцї,
Та все народ молодий,
Тай підемо, панове молодцї,
У той лїсок Лебедин.

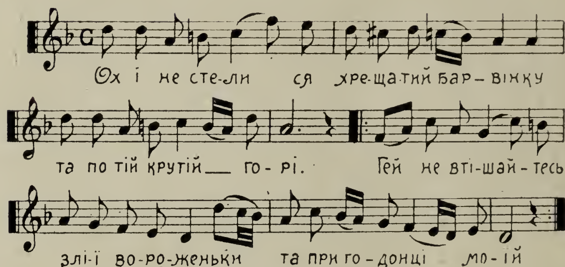
3. Ой, щож бо то, панове молодцї,
Щось у хмаронцї гуде?
Ой, щож бо нам, панове молодцї,
За пригодонька буде?

4. Рости, рости, гей, та клен дерево,
Рости в гору високо,
Поховали пана отамана
В сиру землю глибоко.

64. Ох, і не стели ся, хрещатий барвінку.

Ходою. Народна.

1. Ох, і не стели ся, хрещатий барвінку,
Та по крутій горі:
Гей, не втїшайтесь, злії вороженьки,
Та пригодонці моїй.

2. Бо моя пригода козацькая врода,
Як та ранняя роса:
Що вітер повіє, сонїчко пригріє,
Та і спаде вона вся.

3. Що вітер повіє, сонїчко пригріє,
Роса на землю паде:
Так моя неслава, людська поговірка
Собі марно пропаде.

4. Наїхали пани й Жиди арендарі
Воли й вози забирать:
Гей, беріть же ви всю худобоньку,
Не маю вам що казать.

5. Як я жив буду, то все здобуду,
Воли й вози покуплю:
Мережані ярма, тернові занози
Щеж і сам я пороблю.

6. На людськую славу й тую поговірку
Ще раз у Крим ізходжу:
Повні вози соли, повні мажі риби
Ще до дому привезу.

65. Очерет лугом гуде.

Скоро, весело. Народна.

О-черет лу-гом гу-де, сова лужком броде.
Розправляє свої крильця, ви-глядає чор-но-бривця,
Розправляє свої крильця, ви-глядає чорнобривця.

1. Очерет лугом гуде,
Сова лужком броде,
Розправляє свої крильця,
Виглядає чорнобривця.

2. Чорнобривець іде,
На добрийдень несе:
„Як ся маєш, моя мила,
Бо ти серце моє!

3. Бо ти серце моє,
Бо ти любиш мене,
Бо ти любиш мене,
Бо ти підеш за мене.“

4. „Я не серце твоє,
Я не люблю тебе,
Я не люблю тебе
І не піду за тебе!“

5. „Чи я, мамцю, не доріс?
Чи я, мамцю, переріс?
Чи не зрубляна хата,
Що не люблять дівчата?“

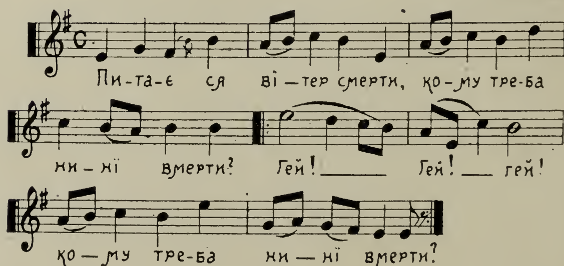
6. „Ні ти, сину, не доріс,
Ні ти, сину, переріс,
Тай хоч зрубляна хата,
То не люблять дівчата.

7. Ні ти довгий, ні короткий,
Ні безрукий та безногий,
Лиш без верхньої губи,
Як цілуєш, знати зуби.“

66. Питає ся вітер смерти.

Поволи.

М. Гайворонський.
Ю. Шкрумеляк.

1. Питає ся вітер смерти,
Кому треба нині вмерти?
Гей, гей, гей!
Кому треба нині вмерти?

2. Треба вмерти молодцеви
Та січовому стрільцеви.
Гей, гей, гей!
Та січовому стрільцеви.

3. Треба вмерти, світ прощати,
Житєм волю здобувати.
Гей, гей, гей!
Житєм волю здобувати.

67. Повій, вітре, на Вкраїну.

Повільно. Народна.

p
По — вій віт — ре, на Вкра - ї — ну,
де по - ки — нув я дів — чи — ну,
f
Де по — ки - нув ка — рі о — чи,
по — вій ві — тре о пів - но - чи.

1. Повій, вітре, на Вкраїну,
Де покинув я дївчину,
Де покинув карі очі,
Повій, вітре, о північі.

2. Між горами там долина,
В тій долині єсть хатина,
А в хатині дївчинонька,
Дївчинонька-голубонька.

3. Повій, вітре, у схід сонця,
У схід сонця край віконця,
Край віконця постїль біла,
Постїль біла, любка мила.

4. Нахили ся тишком-нишком
Над румяним, білим личком,
Над тим личком нахили ся,
Чи спить мила, подиви ся.

5. Чи спить мила, чи збудилась,
Спитай її, з ким любилась,
З ким любилась і кохалась
І любити присягалась.

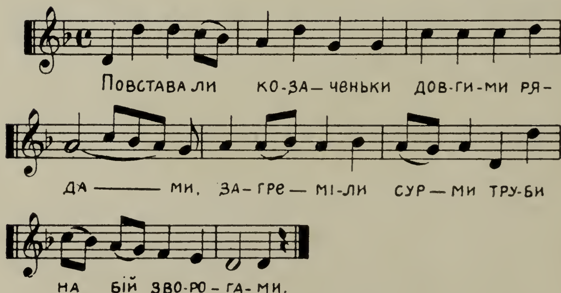
6. Як забєть ся в ній серденько,
Як зітхне вона тяженько,
Як заплачуть каріочі,
Вертай, вітре, о північі.

7. Колиж мила позабула
Та другого пригорнула,
То розвий ся до долини
І не вертай з України.

68. Поставали козаченьки.

Ходою.

Народна.
Віра Лебедова.

1. Поставали козаченьки
Довгими рядами,
Загреміли сурми, труби
На бій з ворогами.

2. А як ішли козаченьки,
До славного бою,
Зашуміли всї прапори
Їм над головою!

3. А як в бій йшли волї, слави
Славно добувати,
Присягали краще згинуть,
А стяг не віддати!

4. Присягали за Вкраїну
Житє положити
І кайдани ворожії
З матери здоймити!

5. Пішли в похід козаченьки,
Тільки стяг ще мріє,
А за ними буйний вітер
По могилах віє.

САМІЙЛО
ЗА ДУНАЄМ
1814

УКРАЇНСЬКІ
СІЧОВІ
СТРІЛЬЦІ
1914

КИЇВ
УКРАЇНЦІ
ЛЬВІВ

69. По морю, по морю.

Ходою.

Н. Вахнянин.
К. Устиянович.

f По мо-рю по мо-рю, по плинних ва-лах, пливем по що-
глистих що-глистих, зміях; за на — ми за на — ми буй-
ний ві — тер ві — є. Грі-зна, грі — зна, грі — зна — Вальки-
ри — я! Гей хлоп-ці, мо — лой — ці, меч гострий вру-
ці, при вернем всю зе-млю при-вер — нем кра — ї, стра-
ху ми не зна-єм бо щи-том нас кри-є, грі-зна, грі-
зна, грі — зна — Вальки — ри — я! Хто верне до
до — му той ззо — ло — та пе, а хто влю — тій
сі — чи у сі — чи у-мре, той з о — ді-ном вічним в Валь
га — лї я — сні — є. Грі — зна, грі — зна, грі — зна
— Вальки-ри-я! *f* Ур-ра! Ур-ра! Ур-ра!

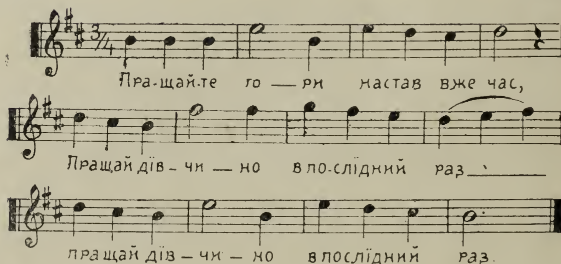
1. По морю, по морю, по плинних валах
Пливем по щоглистих, щоглистих зміях;
За нами, за нами буйний вітер віє.
Грізна, грізна Валькирія.

2. Гей, хлопці, молодці, меч гострий в руці,
Привернем всю землю, привернем краї,
Страху ми не знаєм, бо щитом нас криє
Грізна, грізна, грізна Валькирія.

3. Хто верне до дому, той з золота пє,
А хто в лютій сїчи, у сїчи умре,
Той з Одіном віщим в Вальгалї яснїє.
Грізна, грізна, грізна Валькирія.
Урра! Урра! Урра!

70. Прощайте, гори.

Поволи. Народна.

1. Прощайте, гори, настав вже час,
Прощай, дївчино, в послїдний раз.

2. Прощай, дївчино, бо я вже йду,
Благослови мя на сю війну.

3. Ударить куля, грудь пробє,
Згадай мене, дївча моє.

4. Прощай менї, прощай, прощай,
Іду у бій за рідний край.

71. Пройшли гори.

Василеви Дідушкови.

Спокійно.

М. Гайворонський.
Стрілецька.

Пройшли го-ри, пройшли до-ли, тем-ні бо-ри пе-рей-

шли, А кра-що-го А-та-ма-на над на-шо-го

Ва-си-леч-ка не знай-шли не знай-шли.

Бо наш славний Ва-си-леч-ко зна-ми все три-ма-є,

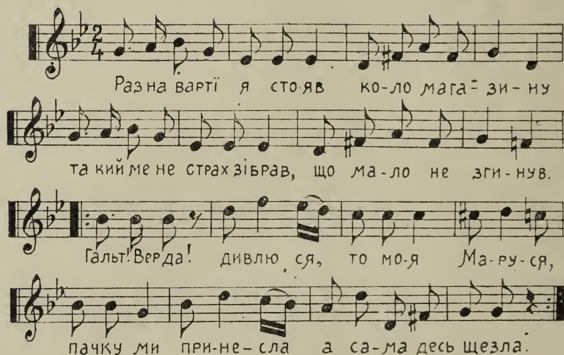
ра-зом зна-ми йде до бо-ю і ра-зом гу-ля-є.

1. Пройшли гори, пройшли доли,
темні бори перейшли,
А кращого отамана
над нашого Василечка не знайшли.

2. Бо наш славний Василечко
з нами все тримає,
Разом з нами йде до бою
і разом гуляє.

72. Раз на варті я стояв.

Ходою. Народна.

1. Раз на варті я стояв,
Коло маґазину,
Страх мене такий зібрав,
Мало щом не згинув.

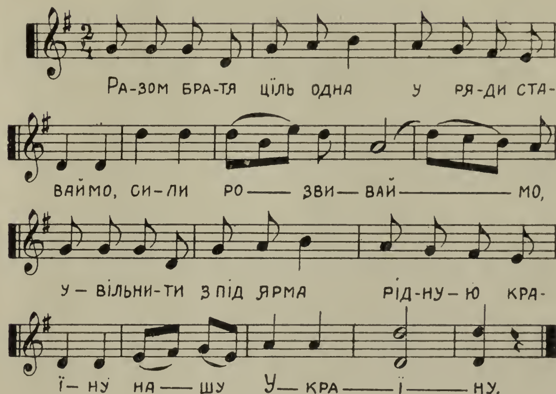
2. Гальт-вер-да? дивлю ся,
То моя Маруся,
Пачку ми принесла,
А потому щезла.

73. Разом, братя, ціль одна.

Ходою.

Народна.
Брз. і Рск.

1. Разом, братя! ціль одна,
У ряди ставаймо!
Сили розвиваймо,
Увільнити зпід ярма
Рідную країну,
Нашу Україну!

2. Серце билось все у нас,
Дух не згас ніколи,
Віками в неволи,
Підем все вперед всї враз!
Сили розвинемо,
Духа піднесемо.

3. Бистрий зір і смілий хід,
Сильну грудь і руки,
Карний дух до злуки
Знайде наш козачий рід!
Волю здобувати,
Світу дорівнати!

74. Розвивай ся, ой, ти старий дубе.

Ходою. Народна.

Розви – вай ся ой ти старий ду-бе, завтра
мо – роз бу —— де. Ви – би — рай ся
мо-ло-дий ко – за —— че завтра по —— хід
бу — де. Ви-би – рай .ся мо-ло-дий ко-
за —— че завтра по —— хід бу — де.

1. Розвивай ся, ой, ти старий дубе,
Завтра мороз буде,
Вибирай ся, молодий козаче,
Завтра похід буде.

2. Я морозу не бою ся,
Завтра розвину ся,
Я походу не бою ся,
Завтра-виберу ся.

3. Закропляйте доріженьки,
Щоб ся не курили,
Розважайте отця й неньку,
Щоб ся не журили.

4. Закропляють доріженьки,
А вони ся курять,

Розважають отця й неньку,
А вони ся журять.

5. Приїхав він під коршмоньку,
Низенько склонив ся,
Прощай, прощай, вся громадо,
Може з ким сварив ся.

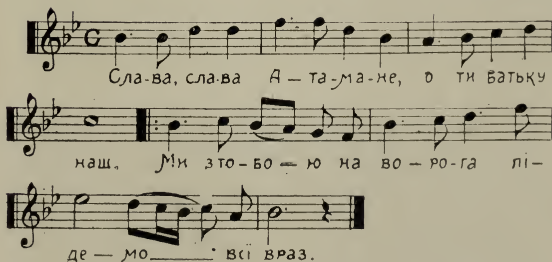
6. Ой, сварив ся, не сварив ся,
Сваритись не буду,
А вжеж бо, вся громадо,
Вжеж я тут не буду.

75. Слава, слава, отамане.

Грицеви Коссакови.

Ходою.

М. Гайворонський.
Ю. Назарак.

1. Слава, слава, отамане,
Отамане наш!
Ми, на ворога з тобою
Підемо всї враз! —

Деж ти, батьку? чом втїкаєш?
Чом надувсь, як сич?!
Ми всї твої вірні друзї,
Ждемо на твій клич! —

2. Коні твої осідлані,
Ми від раня ждем;
Вийди, батьку, отамане,
І скажи: Ми йдем!!

І як хмара, як та туча,
Вдарим на врагів.
І з тобою в трудах, в славі
Вернемо домів.

3. Не час, орле, горювати,
Глум забудь і біль;
Краще згинуть, як так жити,
В бій веди, у бій!!

Таж ми твої соколята,
Тиж отаман наш;
Ми до бою за тобою
Підемо всї враз!!

76. Соколи, Соколи.

Ходою. Т. Ярославенко.

Со — ко — ли, Со - ко - ли, ставаймо вряди! Нас
поклик „бодрімось" взи ва —— є. Вздоро — вому
тї - лї здо - ро - ва ду - ша, де си - ла там во - ля ви -
- та —— є. Як славно бу - ва - ло ко - зацькі си -
- ни, бо - ро - лись до смерти за - ги —— ну. Бо -
ро — тись бу - де — мо Со — ко - ли всї ми, За
на - шу сьвяту У - кра - ї —— ну! Як. ну!

Imo IIdo

1. Соколи, Соколи ставаймо в ряди!
Нас поклик „бодрімось" взиває.
В здоровому тїлї здорова душа,
Де сила, там воля витає.

Як славно бувало козацькі сини
Боролись до смерти-загину,
Боротись будемо, Соколи, всї ми
За нашу святу Україну!

2. Лети же, соколе, далеко в степи,
У гори, луги та лимани,
Прапор наш сокільський високо неси,
Під ним най народ вільний стане.

Як славно бувало . . .

3. Разом же, Соколи, ставаймо в ряди,
У бій за прапором, гей, сміло,
До праці для неньки у вічні часи
Несїмо все душу і тіло.

Як славно бувало . . .

77. Сповнилась міра.

Жваво.

Модест Левицький.
П. Карманський.

Спов – ни – лась мі - ра, кров бра - тів, не –
людські зло чи-ни ка – тів і зганьблена на-родня
честь, зро-ди-ли месть, кріва-ву месть. Най гро-ми грянуть в нашу
скрань, Не-хай займеться вгрудях грань, Настав нам час прийшла по-
ра, Урра! У бій! Ур-ра! Ур – ра!

1. Сповнилась міра, кров братів,
Нелюдські злочини катів
І зганьблена народна честь
Зродили месть,
Кріваву месть.

2. Най громи грянуть в нашу скрань,
Нехай займеть ся в грудях грань,
Настав нам час, прийшла пора,
Урра у бій!
Урра! Урра!

78. Стрілець то нині велий пан.

Поволи. Чужа мельодия.

Стрі-лець то ни — ні ве-лий пан, най
більший вці-лім сьві-ті, Бо йо-му добре
всюди йде на войні й при ко-бі — ті. Від-
знака си-ня У. С. С. що по-над ву хом
но-сить, і сла ву честь і ленунґ весь до
Мрочка він за — но — сить. Від- но-сить.

1. Стрілець то нині велий пан,
Найбільший в цілім світі,
Йому чудесно всюди йде,
На войні й при кобіті.

2. Відзнака синя У. С. С.,
Що понад ухом носить,
І славу, гроші і любов
Стрільцеви все приносить.

3. А весь вкраїнський наш народ
Симпатію до нас чує,
Бо кождий наш старий стрілець
З народом все воює.

4. Все наше братство кадрове,
Компанія достойна,
Та прім тут водить майже все
Преславна стара война.

5. Чи на кватирі при жінках,
Чи в Мрочка на забаві
Сидить стрілець наш молодий
В гуморі тай у славі.

6. Нераз між братство січове
Зла вістка пролітає,
Що наш отаман всїх старих
На войну висилає.

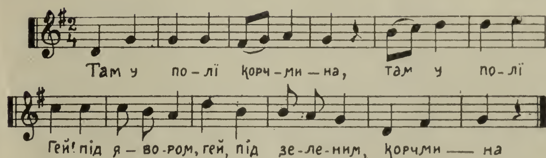
7. Тоді до гурту всї біжім
Грудь вельми напинати
За правду, волю, за спокій
Зи наші теплі хати.

8. Гарматні кулї не страшні
Анї велика бочка,
Алярм лиш кликнуть у ночі,
Ми всї на збірці в Мрочка.

79. Там у полї коршмина.

Ходою. Народна.

1. Там у полї коршмина,
   Гей, у полї, гей, під явором,
   Гей, під зеленим коршмина.
2. В тій коршминї дївчина . . .

3. Там ся жовняр напивав . . .
4. Дївча собі сподобав . . .

5. „Ти дївчино молода . . .
6. Чи любиш ти жовняра? . . .

7. „Я жовняра не люблю . . .
8. За жовняра не піду" . . .

9. Вийняв жовняр палаша . . .
10. Обтяв дївцї волося . . .

11. А жовняра спіймали . . .
12. До вартівнї забрали . . .

13. Сидить жовняр один день . . .
14. Сидить жовняр другий день . . .

15. А як третїй день настав . . .
16. До майора лист писав . . .

17. За що кару дістає . . .
18. Що дївчину кохає . . .

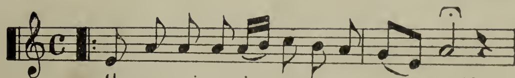
19. Студїнь шаблев не пробєш . . .
20. Серця шаблев не займеш . . .

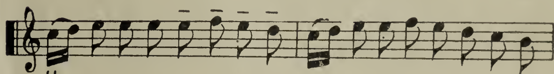
Гетьман Іван Мазепа. Проводив 1678—1709.

80. Чорна ріля ізорана.

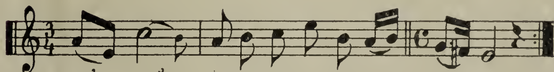
Нескоро. | С. Людкевич. Народна.

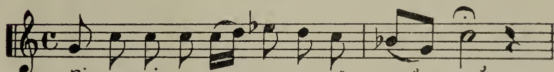
Чор-на рі-ля із — о — ра-на гей, гей!
Бі-лим ті-лом зво-ло-че-на, „ „

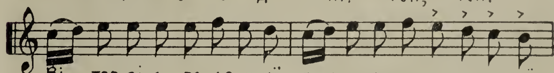
Чор-на рі-ля із-о-ра-на і ку-ля-ми за-сі-я-на,
Бі-лим ті-лом зво-ло-че-на і кро-ві-ю спо-ло-че-на,

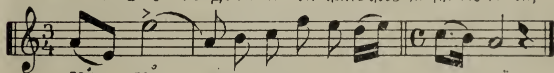
Гей, гей, і ку-ля-ми за-сі — я — на.
„ „ і кро-ві-ю спо-ло — че — на.

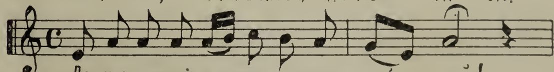
Ві-тер ві-є по до-ли-ні. гей, гей.

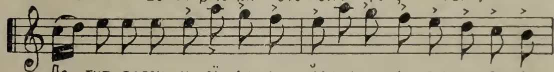
Ві — тер ві-є по до-ли-ні ле-жить жов-няр на мо-ги-лі,

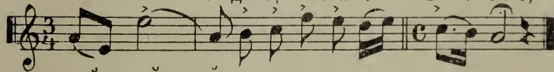
гей, гей, ле-жить жов-няр на мо — ги — лі.

Ле-тить во-рон з чу-жих сто-рон, гей, гей!

Ле-тить во-рон у-сі-да-є, йо-му о-чи-ви-пи-ва-є,

гей, гей, йо-му о-чи ви-пи — ва — є

1. Чорна ріля ізорана, гей, гей!
Чорна ріля ізорана
І кулями засїяна, гей, гей!
І кулями засїяна.

2. Білим тїлом зволочена, гей, гей!
Білим тїлом зволочена
І кровію сполочена
І кровію сполочена.

3. Вітер віє по долинї, гей, гей!
Вітер віє по долинї.
Лежить жовняр на могилї, гей, гей!
Лежить жовняр на могилї.

4. Летить ворон з чужих сторон, гей, гей!
Летить ворон, усїдає,
Йому очі випиває, гей, гей!
Йому очі випиває.

81. Шалійте, шалійте.

Ходою.

Н. Вахнянин.
О. Колесса.

mf
Ша — лій — те ша - лій - те, ска-же - ні ка - ти! Го-
дуй — те шпі — о — нів, бу - дуй — те тюрми. До
бо — ю сто ти - сяч по - бор - ни - ків ста - не, пір-
f вем, пірвем пір — вем — ті *ff* кай — да — ни! *mf* За
прав ду за во — лю ми ста - не - мо враз, лан-
ци ні баґне — ти не по - страх для нас, *cresc.* бо
віль но - го ду — ха не ску — ти вкай - да — ни. Бі-
f да, бі - да бі — да *ff* вам ти - ра — ни!

1. Шалійте, шалійте, скажені кати!
Годуйте шпіонів, будуйте тюрми!
До бою сто тисяч поборників стане,
Пірвем, пірвем, пірвем ті кайдани!

За правду, за волю ми станемо враз,
Ланци ні баґнети не пострах на нас,
Бо вольного духа не скути в кайдани.
Біда, біда, біда вам, тирани!

2. Робітники духа! робітникам всім
Ми руки подаймо, на бій їх ведім,
Бо спільна усіх нас злучила недоля:
І труд і піт і кров, — кнут, неволя!

За правду, за волю . . .

3. Від краю до краю не громи гудуть,
Робітників полки злучені ідуть
І поклик рокоче: вставайте, народи,
Прийшла пора, пора — день свободи!

За правду, за волю . . .

4. Підвалини світа валять ся старі,
Поблїдли нероби, дрижать опирі,
Бо зоря свободи вже сходить яскрава!
Для всїх, для всїх, для всїх рівні права:

За правду, за волю . . .

5. І вольні народи, як добрі брати,
Полинуть до сонця, до щастя мети,
Розкуєсь, двигнеть ся і наша родина;
Одна, сильна, вільна Україна!

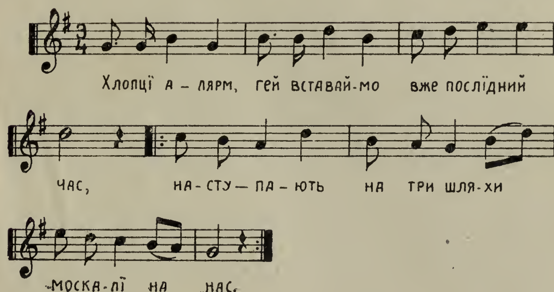
За правду, за волю . . .

Потутори

82. Хлопці, алярм!

Ходою.

М. Гайворонський.
Ю. Назарак.

1. Хлопці, алярм! Гей, вставаймо!
   Вже послїдний час,
   Наступають на три шляхи
   Вороги на нас!

2. Скоро хлопці! Кріси в руку,
   Розтягніть ся в рій
   Ворогів ми в мить відопрем,
   Підем на пробій.

83. Чуєш, брате мій.

Повільно. Л. Лепкий.

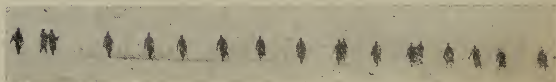
Чуєш брате мій, то-ва-ри-шу мій,
відлі-тають сі-рим шнурком жу-равлї у ви-рій.
Кличуть кру.. кру.. кру... в чужині у — мру,
заки море пере-ле-чу, крилонька зі — тру, крилонь
ка зі — тру. кру.. кру.. кру...

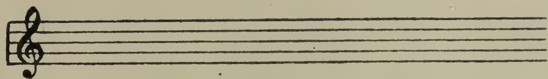
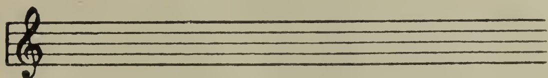
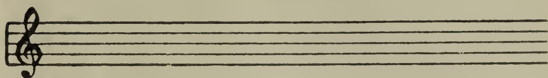
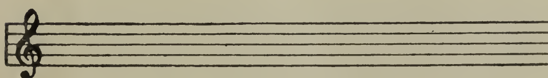
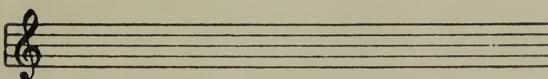
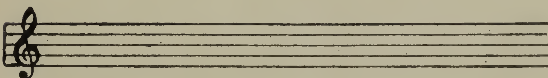
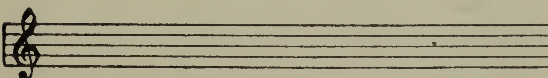
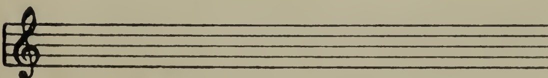
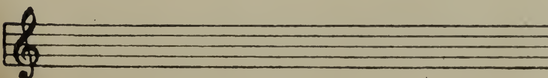
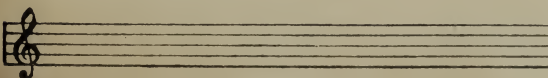
1. Чуєш, брате мій, товаришу мій,
Відлїтають сїрим шляхом журавлї у вирій.

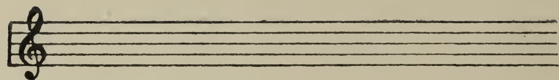
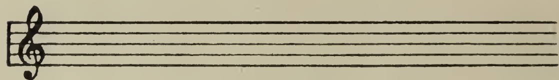
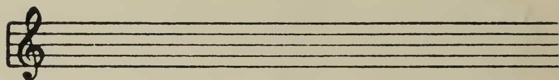
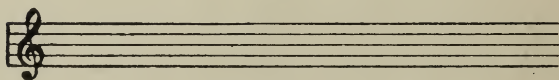
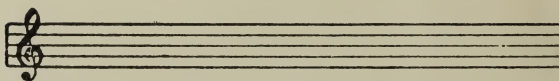
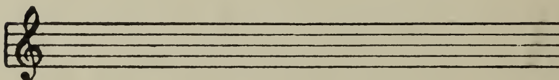
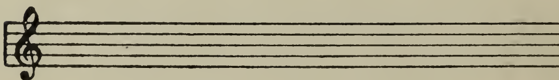
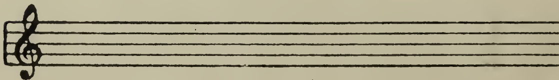
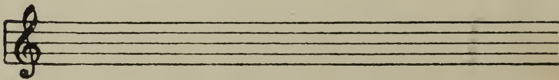
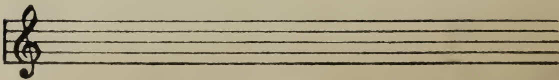
Кличуть: кру! кру! кру! В чужинї умру!
Заки море перелечу, крилонька зітру!

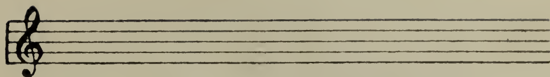
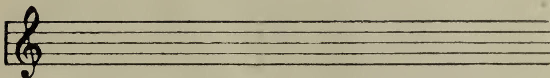
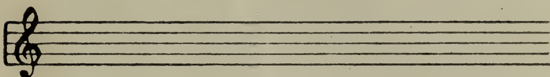
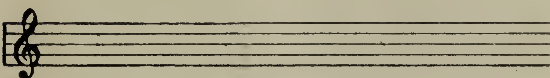
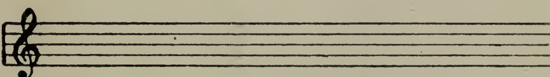
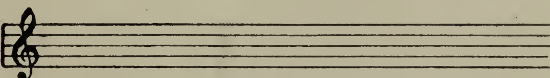
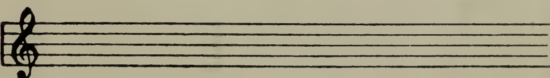
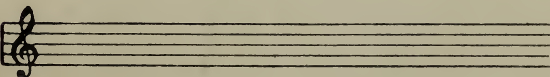
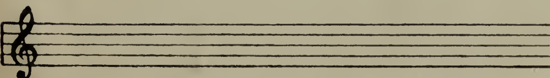
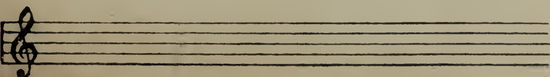
2. Мерехтить в очах безконечний шлях,
Гине, гине в сїрій мрацї слїд по журавлях!

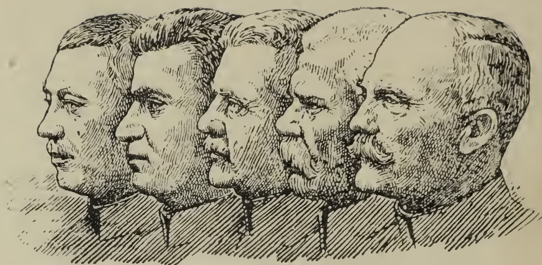
Кличуть: кру! кру! кру! . . .

Головні бої
Українських Січових Стрільців.

1914. Сянки 24./IX.
Веречки 28./IX.
Звинин 13./X.
Лисий Верх 18./X.
Залярська Гора 19.—24./X.
Борислав 20./X.
Дрогобич 22./X.
Синевідсько 26.—28./X.
Побук 28.—31./X.
Комарницьке 3./XII.
Труханів 3./XI.
Тухолька 21.—24./XI.
Підполоч 12./XII.
Зуґо і Воловець 20.—21./XII.

1915. Вишків 11./II.
Кошак 23.—24./II.
Маківка 29./IV.—1./V.
Плішка, Менчуль 3.—11./V.
Лісовичі 27./V.—4./VI.

Викторів 24.—26./VII.
Галич 27.—28./VI.
Завалів 27./VIII.
Бурканів 31./VIII.
Бернадівка, Панталиха 2.—7./IX.
Людвиківка 2.—7./IX.
Соколів 7.—14./IX.
Брикуля (стрілецька кіннота) 7./IX.
Семиківці, Бенева 7.—16./X.
Семиківці 1.—6./XI.

1916. Жовнівка 14./VIII.
Лисоня 3.—5./IX.
Дикі Лани 16./IX.
Потутори 30./IX.

1917. Конюхи 1./VII.
Михайлівка 23./VII.
Бурдяківці 29./VII.
Збризь на Україні 29./VII.

Команданти
Українського Леґіону: „Українських Січових Стрільців":

Михайло Галущинський	1914.
Гриць Коссак	1915, 1916.
Антін Варивода	1916.
Франц Кікаль	1916, 1917.
Мирон Тарнавський . .	1917, 1918.

Кінцеве слово.

Українські Січові Стрільції зібрали ся в році 1914 і пішли в бурю світової війни, щоби дати доказ, що український нарід стремить до самостійного розвою і бажає рішати сам про свою долю.

Як промінь сонця проганяє ніч і вказує гори, долини і ріки, так блеск імени Українських Січових Стрільців освітив українські землї, їх долю і бувальщину. З темряви забутя виринув український нарід, який колись посідав власть у себе, стратив її через нещасливі події, але ніколи не перестав стреміти до нової самостійности.

Українські Січові Стрільції визначали ся в полі звинністю, бистротою і хоробрістю і, коли українська суспільність глядїла на них, зачала сподївати ся часу, коли то український нарід здобуде знов право рішати про себе і про порядки на своїй землї.

Память вертала в минулі столїтя і пригадувала мужів, великих своєю хоробрістю і готовістю положити житє за свободу і самостійність вітчини.

Перед сто лїтами, в році 1814, провадив кошовий Самійло кіш з 38 курінів, зібраний з тих Запорожців, що виселили ся над гирло Дунаю тому, що не хотїли підлягати

Москві, яка в році 1775 збурила Запороже і рішила ся знищити цілковито самостійну оружну силу Українців.

Двіста літ назад, в році 1714, на звалищах України, по невдачах гетьмана Івана Мазепи, що лучив ся зі Шведами, щоби побідити Москалів, стоїть гетьман Пилип Орлик, думає постійно про боротьбу з московською нахабністю і старається ся спонукати Швецію, Францію, Туреччину до визволеня України.

Перед 300 літами, в році 1614, бачимо Петра Сагайдачного в першім році свого гетьманства. Він упорядкував улад піхоти, артилєрії, фльоти, воював з Турками, Татарами і Москалями. В боротьбі не знав небезпеки, до бою йшов особисто і длятого умів удержати строгу карність. На його роботі опер ся опісля найбільший уладник козацького війська, гетьман Богдан Хмельницький, який в боях з Поляками осягнув великі побіди і визволив Україну зпід Польщі.

Як глянемо 400 літ назад, то коло року 1514, зачинає ся на Україні розвій козацтва. В тих часах вибивають ся наперед деякі українські поміщики, між ними канівський намісник Остап Дашкович. Козацтво розвиває ся над Дніпром і стає до боротьби з Татарами, Турками, Поляками, щоб оборонити свободу України.

Перед 500 літами в році 1414 голосить і боронить гадку про права України литовський князь, рухливий і енерґічний Свитригайло. Він посідає довіре Українців і старається ся зробити Україну незалежиою від Польщі.

Память спиняє ся 600 літ взад, в році 1314, на королеви галицько-волиньської держави в столиці Володимирі Волинськім, Юрию Львовичу. Се був час сили і добробуту сеї держави.

В половині сього столїтя тратять українські землї свою самостійність і переходять з бігом часу під Литву, під Польщу, під Росію, під Австрію.

Перед 700 літами, в році 1214, зачав панувати в Галичі князь Мстислав Удатний, який здобув собі славу в боротьбі з Поляками і Уграми. Але в бою з Татарами над

Калкою не пощастило ся йому і иншим князям. По його смерти переняв Галич король Данило, який під свою власть стягнув також Київ і мимо боротьби з Татарами злучив найбільше земель від часу Володимира Великого.

Вернім 800 літ назад. В році 1114 панує на київськім престолї вже другий рік Володимир Мономах, розумний, справедливий і хоробрий володар. Старав ся про згоду між князями, боров ся побідно з Половцями і забрав багато половецьких ханів до неволї.

Девятьсот літ назад. Рік 1014 - се останнїй рік пановання Володимира Великого, який панував 35 літ. Час його володїня є найкрасшим часом для київської держави. Він стягнув усї українські землї в одну українську державу. Помагав у воєнних справах Візантії, воював побідно з Половцями і Печенїгами. Його син Ярослав Мудрий дбав також про розцвіт України.

Тисяча літ минула від року 914. Се перший рік володїня князя Ігоря, що подібно, як його батько Олег, провадив війни з Візантією, ходив походом над Касп йське море і на Деревлян. Син Ігоря, Святослав, що обняв потім державу по батьку, є одним з найбільше лицарських войовників в українській історії. Він шукав війни для війни, не для добичі. Ходив на Хазар, Вятичів, Болгар, на Візантію і Печенїгів. Не брав ся на хитрощі, але йшов отверто до бою. Давав ворогам знати: „Іду на вас!“

За 1000 роками губить ся українська історія в сумерці. Не дійшли до нас з того часу нїякі записки.

Українцї замешкували свої землї від непамятних часів. Днїпро творив дорогу між Балтійським і Чорним морем, а Київ був важною пристаню для торговлї на тій дорозї.

Українська земля не може і тепер до нїкого иншого належати, лише до Українцїв.

Українські Січові Стрільцї, як завязок нової української оружної сили в році 1914, пригадали свому народови світлі хвилї з його минувшини.

Українські Січові Стрільці йшли у бій шляхом від давнього українського замку Коріятовичів у Мукачеві, попри могилу князя Святослава над Опором, попри старовинне королівське місто Галич в напрямі Запорожа.

З піснею на устах пробивали ся через гори, переходили ріки, спішили яругами і низинами серед студіні і спеки. Ступали до бою з погордою смерти, щоби побідити самоволю і несправедливість, а здобути свободу.

Їх шлях назначений могилами. Війна, до якої поспішили Українські Січові Стрільці в році 1914, принесла переворот в поглядах про права народу. В потоках крови зродила ся ідея самоозначеня народів, а з нею основа впливу кождої одиниці на розвиток і долю свого народу.

Права народів здобуті для народів і для одиниць.

На спомин крівавих стрілецьких трудів, на спомин пережитих думок і вражінь, на спомин оружної боротьби за визволенє українського народу, до якої перші пішли Українські Січові Стрільці, зібрані є в тім співанику пісні, що їх складали та співали стрільці в полі, коші, вишколі і збірнях.

Чотири гимни поставлені на переді, всі инші пісні упорядковані поазбучно. В стрілецькім житю переплітають ся веселі і поважні пісні з собою, а всякий науковий поділ зайвий. Длятого і в співанику стали веселі пісні побіч поважних.

Пісні, світлини і рисунки зібрані і уложені заходом членів „Артистичної Горстки" Українських Січових Стрільців.

Нерівности, які спричинив воєнний час у виглядї співаника, можна усунути в дальших виданях.

Оеи.

Відень, 25. XI. 1917.

Пять днів по проголошеню дня 20./XI. України републикою.

Зміст.

